

แผนปฏิบัติการ

คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล
และนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.)

◆ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ◆

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ส่วนที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.) เป็นองค์คณะบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 20 ซึ่งกำหนดให้เขตพื้นที่การศึกษาต้องมีคณะกรรมการ ทำหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก ทั้งนี้ การดำเนินงานของคณะกรรมการ เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2548 และระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการ ศึกษา พ.ศ. 2560 ซึ่งกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ให้ครอบคลุมภารกิจหลัก 4 ด้านของ สถานศึกษา ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประกาศ แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ฉบับใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. 2568 ซึ่งปรับปรุงขอบเขตหน้าที่และอำนาจ ในการตรวจราชการให้ทันสมัยยิ่งขึ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ฉบับนี้ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการ ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้องครบถ้วน และเพื่อให้ การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเกิด ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย นิเทศ ติดตาม และประเมินผล

ภารกิจหลัก 4 ด้านของสถานศึกษา

ด้านวิชาการ

ด้านบริหารงานบุคคล

ด้านงบประมาณ

ด้านบริหารทั่วไป

ส่วนที่ 1 บทนำ

นอกจากฐานทางกฎหมายแล้ว แผนปฏิบัติการฉบับนี้ยังจัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วนของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้แนวคิด “เรียนดี มีความสุข” ซึ่งมีเป้าหมายหลักในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา สร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และคืนเวลาให้ครูได้จัดการเรียนการสอนในห้องเรียนอย่างเต็มที่ โดยลดภาระงานเอกสารที่ไม่จำเป็น การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. จึงยึดโยงอยู่กับมาตรฐานการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ คุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จุดเปลี่ยนสำคัญของแผนฉบับนี้ คือการปรับบทบาทของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. จากเดิมที่เน้นบทบาทผู้ตรวจสอบ (Inspector) มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ที่ทำหน้าที่หนุนเสริมการทำงานของสถานศึกษาอย่างกัลยาณมิตร ผ่านรูปแบบการขับเคลื่อนด้วยค่านิยมองค์กร STQ อันประกอบด้วย บริการเด่น (Service) เน้นทีมงานและเทคโนโลยี (Team & Techno) และสรรค์สร้างคุณภาพ (Quality) ผสานเข้ากับกลไก “ผึ้งพาร์” (Bee-par) ซึ่งเป็นการสร้างเครือข่ายวิชาชีพให้สถานศึกษาต่าง ๆ พึ่งพาช่วยเหลือกัน ผ่านการจับคู่ระหว่างโรงเรียนพี่เลี้ยง (Hub) กับโรงเรียนร่วมพัฒนา นำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ร่วมกัน และอาศัยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) เพื่อให้คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. สามารถปฏิบัติการกิจได้ทั้งในเชิงบริหารและเชิงนิเทศอย่างเป็นระบบ

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของแนวทางดังกล่าว โดยคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ได้รับผลการประเมินการดำเนินงานในระดับ “ดีเยี่ยม” สถานศึกษาในสังกัดมีผลการประเมินการประกันคุณภาพภายใน (SAR) ระดับ “ดีเลิศ” ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 94.12 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 87.40 ในปีการศึกษา 2566 ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผลดังกล่าวจึงถูกนำมาใช้เป็นข้อมูลฐาน (Baseline) สำคัญในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของแผนปฏิบัติการฉบับปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ต่อไป โดยยังคงยึดหลักการทำงานแบบมีส่วนร่วม ใช้ข้อมูลเป็นฐานในการตัดสินใจ (Data-driven) และมุ่งเสริมสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่มั่นคง เพื่อยกระดับการบริหารจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้านของสถานศึกษาในสังกัดให้ก้าวสู่การเป็นองค์กรคุณภาพที่พร้อมรับความท้าทายในอนาคตอย่างยั่งยืน

แนวคิดสำคัญในการขับเคลื่อน

เรียนดี มีความสุข

STQ

- บริการเด่น (Service)
- เน้นทีมงานและเทคโนโลยี (Team & Techno)
- สรรค์สร้างคุณภาพ (Quality)

ผึ้งพาร์ (Bee-par)

โรงเรียนพี่เลี้ยง (Hub)
กับโรงเรียนร่วมพัฒนา

SAR ระดับ “ดีเลิศ” ขึ้นไป

ร้อยละ 94.12

1.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 38 กำหนดให้แต่ละเขตพื้นที่การศึกษามีคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอื่นภายในเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้ แบ่งเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ออกจากกัน อันเป็นที่มาของการจัดตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในปัจจุบัน

- 2) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 20 กำหนดให้ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ต้องมีคณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ทำหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการบริหาร และการดำเนินการ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานและสถานศึกษา ในสังกัด เพื่อเตรียมการรับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก
- มาตรา 37 กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเป็นฐานให้เกิด ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา พ.ศ. 2560 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561

- 3) กฎกระทรวงกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของคณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2548 กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ให้ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประธาน ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของรัฐและเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ และหัวหน้ากลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ พร้อมทั้ง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของกรรมการ

ส่วนที่ 1 บทนำ

- 4) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา เดิมใช้ระเบียบฉบับ พ.ศ. 2560 เป็นกรอบกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ ก.ค.ป.น. ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ ระเบียบฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568 เพื่อกำหนดขอบเขตหน้าที่และอำนาจ ในการตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา ของส่วนราชการและหน่วยงานการศึกษาในสังกัดหรือกำกับของกระทรวง ศึกษาธิการให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับวิวัฒนาการบริหารราชการ ในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

- 5) ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวทาง การดำเนินงานของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ค.ป.น.) พ.ศ. 2569 อาศัยอำนาจตามมาตรา 15 วรรค 1 ประกอบมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงประกาศแนวทางการ ดำเนินงานฉบับนี้ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ก.ค.ป.น. ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- 6) กฎหมายและระเบียบสนับสนุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยัง คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 ตลอดจนมติ คณะรัฐมนตรี กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศอื่นที่เกี่ยวข้องกับการ กระจายอำนาจทางการศึกษา

กฎหมายและระเบียบข้างต้นเป็นฐานสำคัญที่ทำให้แผนปฏิบัติการฉบับนี้ มีความชอบธรรมในการปฏิบัติงาน มิใช่เพียงแนวทางที่หน่วยงานกำหนดขึ้นเอง โดยลำพัง หากแต่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างครบถ้วน

1.3 ภารกิจสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีภารกิจในการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีอำนาจหน้าที่หลัก 12 ประการ ได้แก่

อำนาจหน้าที่หลัก 12 ประการ

- 1** จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษา

- 2** วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป

- 3** ประสานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตร

- 4** กำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผลสถานศึกษา

- 5** ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ

- 6** ประสานการระดมทรัพยากร

- 7** จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา

- 8** ประสานส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของภาคเอกชนและท้องถิ่น

- 9** ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษา

- 10** ประสานส่งเสริมการดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ซึ่งเป็นฐานอำนาจโดยตรงที่ให้กำเนิดการดำเนินงานของคณะกรรมการ ก.ค.ป.น. ตามแผนฉบับนี้

- 11** ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไป

- 12** ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 1 บทนำ

เพื่อขับเคลื่อนภารกิจข้างต้นให้เกิดผลเป็นรูปธรรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 จึงแบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น 10 กลุ่ม/หน่วย ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2561 ดังนี้

กลุ่ม/หน่วยงาน	บทบาทหลักที่เกี่ยวข้องกับงาน ก.ต.ป.น.
 1 กลุ่มอำนวยการ	งานสารบรรณ ประสานงาน ควบคุมภายในและพัฒนาองค์กร ประชาสัมพันธ์
 2 กลุ่มนโยบายและแผน	จัดทำนโยบาย/แผน วิเคราะห์งบประมาณ สังเคราะห์ผลติดตาม ก.ต.ป.น. สรุปรายงานประจำปี
 3 กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีฯ	พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ สนับสนุนระบบ E-PRS
 4 กลุ่มบริหารงานการเงิน และสินทรัพย์	บริหารการเงิน บัญชี พัสดุ — เชื่อมโยงภารกิจด้านงบประมาณ
 5 กลุ่มบริหารงานบุคคล	บริหารอัตรากำลัง บรรจุแต่งตั้ง — เชื่อมโยงภารกิจด้านบุคคล
 6 กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากร ทางการศึกษา	ส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะครูผ่าน PLC
 7 กลุ่มนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการจัดการศึกษา	ฝ่ายเลขานุการ ก.ต.ป.น. โดยตรง หน่วยงานหลักด้านนิเทศ
 8 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	ส่งเสริมผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 9 กลุ่มกฎหมายและคดี	งานวินัย อุทธรณ์ร้องทุกข์ ป้องกันปราบปรามทุจริต
 10 หน่วยตรวจสอบภายใน	ตรวจสอบการเงิน บัญชี ทรัพย์สิน ประเมินความเสี่ยง

จากโครงสร้างภารกิจข้างต้น จะเห็นได้ว่ากลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการหลักของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. โดยตรง ขณะที่กลุ่ม/หน่วยงานอื่น ทำหน้าที่สนับสนุนข้อมูลและประสานการดำเนินงานตามภารกิจ 4 ด้าน ให้สอดคล้องประสานกัน การดำเนินงานของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. จึงมิใช่ภารกิจของกลุ่มงานใดกลุ่มงานหนึ่งโดยลำพัง แต่เป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกกลุ่ม/หน่วยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดอย่างเป็นระบบและครบวงจร

1.4 เขตพื้นที่บริการและอาณาเขต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 รับผิดชอบการจัดการศึกษาในพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอชนแดน และอำเภอวังโป่ง ครอบคลุมพื้นที่รวม 3,961 ตารางกิโลเมตร มีที่ตั้งสำนักงานอยู่ที่เลขที่ 126 หมู่ 11 ถนนสระบุรี-หล่มสัก ตำบลสะเตียง อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ 67000

♦ อาณาเขตติดต่อ ♦

ทิศเหนือ

ติดต่อกับอำเภอหล่มสัก
และอำเภอเขาค้อ
จังหวัดเพชรบูรณ์

ทิศตะวันออก

ติดต่อกับอำเภอดอนสวรรค์
และอำเภอหนองบัวแดง
จังหวัดชัยภูมิ

ทิศใต้

ติดต่อกับอำเภอหนองไผ่
และอำเภอบึงสามพัน
จังหวัดเพชรบูรณ์

ทิศตะวันตก

ติดต่อกับอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก
อำเภอบางมูลนาก อำเภอทับคล้อ
อำเภอสามโก้ จังหวัดพิจิตร และ
อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

♦ ข้อมูลเขตพื้นที่บริการ (ข้อมูล ณ วันที่ 2 เมษายน 2568) ♦

อำเภอ	ประชากร (คน)	หลังคาเรือน	หมู่บ้าน	ตำบล	อบต.	เทศบาลตำบล	เทศบาลเมือง
เมืองเพชรบูรณ์	189,685	79,963	221	17	15	4	1
ชนแดน	83,987	35,771	139	9	8	4	-
วังโป่ง	36,107	15,365	64	5	5	2	-
รวม	309,779	131,099	424	31	28	9	1

ส่วนที่ 1 บทนำ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าอำเภอเมืองเพชรบูรณ์เป็นพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของประชากรและจำนวนหน่วยการปกครองท้องถิ่นมากที่สุด สะท้อนลักษณะพื้นที่กึ่งเมือง ขณะที่อำเภอชนแดนและอำเภอวังโป่งมีลักษณะพื้นที่กึ่งชนบทถึงชนบท ความหลากหลายของบริบทพื้นที่ดังกล่าวส่งผลโดยตรงต่อการวางแผนจัดสรรทรัพยากร การกำหนดรูปแบบการนิเทศติดตาม และการสนับสนุนสถานศึกษาของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ให้เหมาะสมกับสภาพความแตกต่างของแต่ละอำเภอ โดยเฉพาะพื้นที่อำเภอวังโป่งซึ่งมีสถานศึกษาจำนวนน้อยแต่กระจายตัวอยู่ในพื้นที่ห่างไกล จำเป็นต้องออกแบบกลไกการช่วยเหลือผ่านเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนที่เข้มแข็งเป็นพิเศษ

ด้วยพื้นที่รับผิดชอบที่กว้างและความหลากหลายเชิงภูมิสังคมดังกล่าว คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. จึงจัดสถานศึกษาในสังกัดเป็น 14 กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตามรูปแบบผิงพาร์ เพื่อให้การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาเข้าถึงสถานศึกษาทุกแห่งได้อย่างทั่วถึง แม้จะอยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากตัวเมืองก็ตาม

อำเภอเมืองเพชรบูรณ์

พื้นที่กึ่งเมือง

ความหนาแน่นของประชากรและจำนวนหน่วยการปกครองท้องถิ่นมากที่สุด

อำเภอชนแดน และอำเภอวังโป่ง

กึ่งชนบทถึงชนบท

สถานศึกษาจำนวนน้อยแต่กระจายตัวอยู่ในพื้นที่ห่างไกล

เข้าถึงสถานศึกษาทุกแห่งได้อย่างทั่วถึง

1.5 โครงสร้างหน่วยงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีโครงสร้างการบริหารงาน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2567) แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1

ระดับที่ 1

ระดับที่ 1 ผู้บริหารระดับสูง ประกอบด้วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา **1 อัตรา** ทำหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา **3 อัตรา** ทำหน้าที่กำกับดูแลกลุ่ม/หน่วยงานภายในตามที่ได้รับมอบหมาย

2

ระดับที่ 2

ระดับที่ 2 กลุ่ม/หน่วยงานภายใน แบ่งเป็น **10 กลุ่ม/หน่วย** ตามที่กล่าวไว้ในภารกิจสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยมีอัตรากำลังบุคลากรระดับเขตพื้นที่การศึกษารวมทั้งสิ้น **87 อัตรา** (ข้อมูล ณ วันที่ 22 มกราคม 2568) กระจายตามกลุ่ม/หน่วยงาน ดังนี้

จะเห็นได้ว่ากลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา มีอัตรากำลังมากที่สุดถึง **22 อัตรา** ส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทสำคัญในฐานะฝ่ายเลขานุการและผู้ขับเคลื่อนหลักของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น.

3

ระดับที่ 3

ระดับที่ 3 สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 กำกับดูแลสถานศึกษาในสังกัดจำนวน **119 แห่ง** แต่ละแห่งมีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บริหารสูงสุด ขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีบุคลากรทางการศึกษาระดับสถานศึกษารวมทั้งสิ้น **1,514 คน** (ข้อมูล ณ วันที่ 22 มกราคม 2568) ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน **93 คน** รองผู้อำนวยการโรงเรียน **11 คน** ข้าราชการครู **1,117 คน** และบุคลากรสนับสนุนอื่น ๆ

ส่วนที่ 1 บทนำ

ระดับที่ 2 กลุ่ม/หน่วยงานภายใน แบ่งเป็น 10 กลุ่ม/หน่วย ตามที่กล่าวไว้ในภารกิจสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยมีอัตรากำลังบุคลากรระดับเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสิ้น 87 อัตรา (ข้อมูล ณ วันที่ 22 มกราคม 2568) กระจายตามกลุ่ม/หน่วยงาน ดังนี้

กลุ่ม/หน่วยงาน		จำนวนบุคลากร (คน)
1	ผู้อำนวยการ / รองผู้อำนวยการ สพป.	4
2	กลุ่มผู้อำนวยการ	19
3	กลุ่มนโยบายและแผน	5
4	กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล	2
5	กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์	9
6	กลุ่มบริหารงานบุคคล	10
7	กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	2
8	กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	★ 22
9	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	9
10	หน่วยตรวจสอบภายใน	3
11	กลุ่มกฎหมายและคดี	2
12	รวม	87

จะเห็นได้ว่ากลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา มีอัตรากำลังมากที่สุดถึง **22 อัตรา** ส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทสำคัญในฐานะฝ่ายเลขานุการและผู้ขับเคลื่อนหลักของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น.

✦ โครงสร้างการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ✦

เพื่อให้การขับเคลื่อนงานเข้าถึงสถานศึกษาทุกระดับอย่างทั่วถึง โครงสร้างการดำเนินงานของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. จึงถูกจัดวางให้เชื่อมโยงกับโครงสร้างการบริหารงานหลักข้างต้น แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. (องค์คณะบุคคล 9 คน) และ คณะอนุกรรมการระดับเขตพื้นที่ ทำหน้าที่กำหนดทิศทาง เห็นชอบแผนและเครื่องมือ ดัดสนผลการประเมินในภาพรวม ทั้งเขตพื้นที่การศึกษา

2 ระดับกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน

คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มโรงเรียน จำนวน 14 กลุ่ม ตามรูปแบบผังพาร์ ทำหน้าที่ดำเนินเวที PLC คลัสเตอร์และ ประสานเครือข่ายทางการศึกษาในระดับพื้นที่

3 ระดับสถานศึกษา

คณะทำงานภายในสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา แต่ละแห่งตามแผนปฏิบัติการ

โครงสร้างทั้ง 3 ระดับนี้ทำงานเชื่อมโยงกันเป็นระบบ ผลการติดตามในระดับสถานศึกษาจะถูกรวบรวมและรายงานขึ้นสู่ระดับกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ก่อนสังเคราะห์เป็นภาพรวมเสนอต่อคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อใช้ในการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการพัฒนางานในรอบถัดไป

1.6 ข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลพื้นฐานด้านสถานศึกษา ผู้เรียน และบุคลากร เป็นฐานสำคัญที่คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ใช้ประกอบการวิเคราะห์สภาพปัญหา จุดแข็ง จุดอ่อน และกำหนดทิศทางการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

1) จำนวนสถานศึกษาในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีสถานศึกษาในสังกัด รวมทั้งสิ้น 119 แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2568) จำแนกรายอำเภอเป็นอำเภอเมือง เพชรบูรณ์ 64 แห่ง อำเภอชนแดน 40 แห่ง และอำเภอวังโป่ง 15 แห่ง

รวมทั้งสิ้น

119

แห่ง

อำเภอเมืองเพชรบูรณ์

64

แห่ง

อำเภอชนแดน

40

แห่ง

อำเภอวังโป่ง

15

แห่ง

จำแนกตามขนาดจำนวนนักเรียน

ขนาดโรงเรียน	เมืองฯ	ชนแดน	วังโป่ง	รวม
1-120 คน	34	28	6	68
121-200 คน	19	8	7	34
201-300 คน	7	0	1	8
301-500 คน	3	3	0	6
501-1,500 คน	0	1	1	2
2,501 คนขึ้นไป	1	0	0	1
รวมทั้งสิ้น	64	40	15	119

ส่วนที่ 1 บทนำ

สถานศึกษาในสังกัดส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน) มากถึง 68 แห่ง หรือคิดเป็นเกือบร้อยละ 57 ของสถานศึกษาทั้งหมด ตัวเลขนี้ตรงกับข้อค้นพบในรายงานสังเคราะห์ SAR ปีการศึกษา 2568 ที่ระบุว่าสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นกลุ่มที่มีบุคลากรจำกัดและมักจัดทำรายงานประเมินตนเองล่าช้ากว่ากำหนด จึงเป็นกลุ่มเป้าหมายเร่งด่วนที่คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ในการส่งเสริมสนับสนุนผ่านกลไกเครือข่ายโรงเรียนที่เล็งตามรูปแบบผิงพาร์

2) ข้อมูลผู้เรียน

เขตพื้นที่การศึกษามีผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งสิ้น 13,793 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2568) จำแนกเป็นระดับก่อนประถมศึกษา 2,889 คน ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 5,298 คน ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 5,866 คน และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 2,629 คน

รวมทั้งสิ้น

13,793

คน

ระดับ
ก่อนประถมศึกษา

2,889

คน

ระดับ
ประถมศึกษาปีที่ 1-3

5,298

คน

ระดับ
ประถมศึกษาปีที่ 4-6

5,866

คน

ระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3

2,629

คน

3) ข้อมูลบุคลากรทางการศึกษา

ระดับสถานศึกษา (ณ วันที่ 22 มกราคม 2568) มีบุคลากรรวม 1,514 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน 93 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 11 คน ข้าราชการครู 1,117 คน และบุคลากรสนับสนุนอื่น ๆ ระดับเขตพื้นที่การศึกษามีบุคลากรรวม 87 คน ตามที่ระบุไว้ในโครงสร้างหน่วยงาน

รวมระดับสถานศึกษา

1,514
คน

ผู้อำนวยการโรงเรียน

93
คน

รองผู้อำนวยการโรงเรียน

11
คน

ข้าราชการครู

1,117
คน

บุคลากรสนับสนุนอื่น ๆ

293
คน

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

87
คน

สรุปเชิงบริบท

ข้อมูลพื้นฐานข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีลักษณะพื้นที่รับผิดชอบที่หลากหลาย มีสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่กระจายตัวในพื้นที่ชนบท ซึ่งไม่ใช่เพียงข้อเท็จจริงเชิงโครงสร้างเท่านั้น แต่ยังสอดคล้องโดยตรงกับปัญหาที่พบจริงในการจัดทำรายงานประเมินตนเองตามที่ปรากฏในการวิเคราะห์ SWOT จึงเป็นข้อมูลที่ต้องอ่านคู่กันเสมอเมื่อวางแผนจัดสรรทรัพยากรและออกแบบกลไกการช่วยเหลือสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

1.7 คณะผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีคณะผู้บริหารซึ่งทำหน้าที่กำกับดูแลและขับเคลื่อนภารกิจตามโครงสร้างหน่วยงาน ดังนี้

◆ ผู้บริหารระดับสูง ◆

ตำแหน่ง	รายชื่อ
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1	นายวิทยา เกษาอาจ
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	นายภพเดช บุญศรี
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	นางชนิษฐา ม่วงศรีจันทร์
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	นายอิทธินันท์ ยายอด

◆ ผู้อำนวยการกลุ่ม/หน่วยงานภายใน ◆

กลุ่ม/หน่วยงาน	ผู้อำนวยการกลุ่ม
กลุ่มอำนวยการ	นางอรุณศรี ศรีเมือง
กลุ่มนโยบายและแผน	นางทองกาญจน์ กลิ่นจันทร์
กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	นางทัศนีย์ จันทร์ลา
กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์	นางสาวชุตติพร ประเสริฐทรัพย์
กลุ่มบริหารงานบุคคล	นางน้อมจิตต์ หนูทอง
กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	นางเปมิกา ฤกษ์จันทร์
กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	นางนิลยา ทองศรี
กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	นางอารีย์ คำมาตร
กลุ่มกฎหมายและคดี	นางสาวมาลินี วงศ์คำลือ
หน่วยตรวจสอบภายใน	-ว่าง-

ส่วนที่ 1 บทนำ

✦ ตารางสรุปบทบาทผู้บริหารในการขับเคลื่อนงาน ก.ต.ป.น. ✦

จากโครงสร้างและความเชื่อมโยงดังกล่าว สามารถสรุปบทบาทของคณะผู้บริหาร และหน่วยงานหลักในการสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ได้ดังนี้

กลุ่มบทบาท	หน้าที่สำคัญ	ผลต่อการขับเคลื่อนงาน
ผู้บริหารระดับสูง	กำหนดนโยบาย อำนวยความสะดวก และกำกับภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ทำให้การดำเนินงานมีทิศทางชัดเจน และเชื่อมโยงกับเป้าหมายของเขตพื้นที่การศึกษา
รองผู้อำนวยการฯ ที่ได้รับมอบหมาย	ทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา กำกับ ติดตาม และกลั่นกรองแผนก่อนเสนอคณะกรรมการชุดใหญ่	ช่วยเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติ และทำให้การตัดสินใจเป็นระบบมากขึ้น
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศฯ และศึกษานิเทศก์	ทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการขับเคลื่อนภารกิจด้านวิชาการ นิเทศ ติดตาม และเชื่อมโยงข้อมูลทุกระดับ	เป็นแกนหลักด้านวิชาการ และทำให้การติดตามผลเกิดความต่อเนื่อง
ผู้อำนวยการกลุ่ม/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำภารกิจ 4 ด้าน ตามความเชี่ยวชาญ ได้แก่ วิชาการ งบประมาณ บุคคล และบริหารทั่วไป	เสริมพลังการบริหารแบบบูรณาการ และสนับสนุนการดำเนินงานอย่างรอบด้าน

แบ่งบทบาทตามความเชี่ยวชาญ
แต่ละกลุ่มงานรับผิดชอบภารกิจตามความถนัด ทำให้การดำเนินงานมีความชัดเจน

เชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติ
ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ทำงานเชื่อมต่อกันตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่ถึงเครือข่ายโรงเรียน

ยกระดับประสิทธิภาพการกำกับติดตาม
ส่งผลให้การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

✦ ข้อสรุปสำคัญ ✦

โครงสร้างการบริหารดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าคณะผู้บริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีบทบาททั้งในเชิงนโยบาย เชิงวิชาการ และเชิงสนับสนุนอย่างสอดคล้องประสานกัน จึงเป็นฐานสำคัญของการขับเคลื่อนงาน ก.ต.ป.น. ให้เกิดเอกภาพ ความต่อเนื่อง และประสิทธิผลในการปฏิบัติ

ส่วนที่ 1 บทนำ

★ สังเคราะห์แนวทางขับเคลื่อนงานของคณะผู้บริหาร ★

จากบทบาทและความเชื่อมโยงของผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 สามารถสรุปกลไกการขับเคลื่อนงาน ก.ต.ป.น. ให้เป็นระบบได้ผ่านองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

★ ผลลัพธ์ของการขับเคลื่อน ★

★ ข้อสรุปเชิงสังเคราะห์ ★

โครงสร้างผู้บริหารดังกล่าวสะท้อนหลักการบริหารที่แบ่งบทบาทตามความเชี่ยวชาญและเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย ส่งผลให้งาน ก.ต.ป.น. ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีเอกภาพ ความต่อเนื่อง และพร้อมขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดอย่างเป็นระบบ

1.8 ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาในสังกัด (ข้อมูลล่าสุดปีการศึกษา 2568)

ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญที่คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ใช้ประกอบการวิเคราะห์สภาพคุณภาพการศึกษาปัจจุบัน เพื่อกำหนดทิศทางการนิเทศ ติดตาม และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

1)

**ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2568**

กลุ่มสาระ	เขตพื้นที่	สังกัด	ประเทศ	เทียบสังกัด	เทียบประเทศ
ภาษาไทย	44.90	46.11	47.60	-1.21	-2.70
ภาษาอังกฤษ	30.44	29.72	33.58	+0.72	-4.17
คณิตศาสตร์	22.99	23.36	24.90	-0.37	-3.03
วิทยาศาสตร์	32.85	34.56	35.43	-1.71	-2.64
ภาพรวม	32.80	33.44	35.38	-0.64	-3.23

แนวโน้ม 3 ปีการศึกษา (2566–2568) ระดับเขตพื้นที่:
ภาษาไทยและคณิตศาสตร์ลดลงต่อเนื่องทั้ง 3 ปี ขณะที่ภาษาอังกฤษปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อยในปีล่าสุด

2)

**ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2568**

กลุ่มสาระ	เขตพื้นที่	สังกัด	ประเทศ	เทียบสังกัด	เทียบประเทศ
ภาษาไทย	45.15	48.02	47.60	-2.87	-2.45
ภาษาอังกฤษ	28.08	31.92	32.46	-3.84	-4.38
คณิตศาสตร์	22.15	26.91	26.81	-4.76	-4.66
วิทยาศาสตร์	31.86	34.00	33.95	-2.14	-2.09
ภาพรวม	31.74	35.18	35.18	-3.45	-3.44

วิชาวิทยาศาสตร์มีพัฒนาการดีขึ้นต่อเนื่องตลอด 3 ปี
ขณะที่ภาพรวมทุกวิชายังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับสังกัดและระดับประเทศในทุกกลุ่มสาระ

ส่วนที่ 1 บทนำ

3

ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2568

ด้าน	เขตพื้นที่	สังกัด	ประเทศ	เทียบสังกัด	เทียบประเทศ
คณิตศาสตร์	62.06	45.54	47.52	+16.52	+14.54
ภาษาไทย	67.68	55.23	57.11	+12.45	+10.57
รวม 2 ด้าน	64.85	50.39	52.32	+14.46	+12.53

ผล NT ป.3 ถือเป็นจุดแข็งเด่นชัดของเขตพื้นที่ สูงกว่าทั้งระดับสังกัดและระดับประเทศอย่างชัดเจนในทุกด้าน แม้จะลดลงเล็กน้อยจากปีการศึกษา 2567 แต่อัตราการลดลงยังน้อยกว่าระดับประเทศ

4

ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่าน (RT)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2568

รายด้าน	เขตพื้นที่	สังกัด	ประเทศ	เทียบสังกัด	เทียบประเทศ
การอ่านออกเสียง	78.19	79.86	80.26	-1.67	-2.07
การอ่านรู้เรื่อง	78.20	75.35	76.86	+2.85	+1.34
รวม 2 ด้าน	78.20	77.61	78.57	+0.59	-0.37

ด้านการอ่านรู้เรื่องเป็นจุดเด่นของเขตพื้นที่ สูงกว่าทั้งระดับสังกัดและระดับประเทศ ขณะที่การอ่านออกเสียงยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั้งสองระดับ

5) การวิเคราะห์และข้อค้นพบเชิงคุณภาพ

จุดแข็ง: ผลการประเมิน NT ป.3 สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับสังกัดและระดับประเทศต่อเนื่องหลายปี ความสามารถในการอ่านรู้เรื่องสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั้งสองระดับ วิชาวิทยาศาสตร์ระดับ ม.3 มีพัฒนาการดีขึ้นต่อเนื่อง 3 ปีติดต่อกัน

ประเด็นท้าทายเร่งด่วน: ผล O-NET ทั้งระดับ ป.6 และ ม.3 ในภาพรวมยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับ สังกัดและระดับประเทศทุกกลุ่มสาระ โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ที่มีส่วนต่างมากที่สุด วิชาภาษาไทยระดับ ป.6 มีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง 3 ปีการศึกษาติดต่อกัน (55.10 → 51.11 → 44.90) และความสามารถด้านการอ่านออกเสียงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศต่อเนื่อง 3 ปี

ข้อค้นพบนี้ถูกนำมาใช้เป็นข้อมูลฐานในการกำหนดทิศทางการนิเทศแบบห่วงโซาของคณะกรรมการ ก.ค.ป.น. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยมุ่งยกระดับผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษา และวิชาคณิตศาสตร์ทั้งสองระดับขึ้นเป็นวาระเร่งด่วน ควบคู่กับการรักษามาตรฐานจุดแข็งด้าน NT และการอ่านรู้เรื่องให้คงระดับต่อไป

ส่วนที่ 1 บทนำ

1.9 ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ถูกนำมาใช้เป็นข้อมูลฐานสำคัญในการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และตัวชี้วัดของแผนฉบับปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยสรุปผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

ภาพรวมความสำเร็จของโครงการ

จากโครงการทั้งหมดตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 54 โครงการ มีโครงการที่บรรลุตัวชี้วัดความสำเร็จจำนวน 48 โครงการ และไม่บรรลุ 6 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 88.89 ของโครงการทั้งหมด

54
โครงการ

โครงการทั้งหมด

48
โครงการ

บรรลุตัวชี้วัด

6
โครงการ

ไม่บรรลุตัวชี้วัด

88.89

ร้อยละของโครงการ
ที่บรรลุความสำเร็จ

① กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

ตัวชี้วัดสำคัญ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลลัพธ์
อัตราการศึกษาต่อของผู้จบ ป.6 และ ม.3	ร้อยละ 80	ป.6 ร้อยละ 100 / ม.3 ร้อยละ 96.07	บรรลุ
นักเรียนยากจนได้รับเงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐาน	ร้อยละ 100	ภาคเรียนที่ 1/2568 บรรลุร้อยละ 100	บรรลุ
เด็กออกกลางคันกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา	ร้อยละ 80	พบเด็กออกกลางคัน 2,113 คน เข้าระบบได้ 173 คน เด็กออกกลางคัน 252 คน เข้าระบบได้ 15 คน	ไม่บรรลุตัวเลขสัณฐาน แต่ได้รับรางวัลผู้นำปฏิบัติงานดีเด่นด้านการค้นหาเด็กนอกกรอบ 100% ระดับ สพฐ.

② กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

ตัวชี้วัดสำคัญ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลลัพธ์
ผู้เรียนความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริม	ร้อยละ 90	คัดกรองผ่านระบบสำรวจแวว ร้อยละ 94.95 ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพร้อยละ 100	บรรลุ
ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีขึ้น	ร้อยละ 98	ร้อยละ 100 ทุกระดับชั้น	บรรลุ
สัดส่วนนักเรียน ม.3 ที่ได้ O-NET ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป	ตามเกณฑ์รายวิชา	ภาษาไทย 39.21 / อังกฤษ 0.79 / คณิตศาสตร์ 0.95 / วิทยาศาสตร์ 4.44	ไม่บรรลุ

ส่วนที่ 1 บทนำ

3

กลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

ตัวชี้วัดสำคัญ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลลัพธ์
ความสำเร็จการสนับสนุนบริหารจัดการภารกิจ 4 ด้าน	ร้อยละ 20	ผล ITA Online 97.94 คะแนน; ผลประเมิน PMQA 4.0 คะแนน 4.37549; มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่ฯ ระดับดีมาก	บรรลุ
โครงการตามแผนบรรลุค่าเป้าหมาย	ร้อยละ 100	บรรลุ 48 จาก 54 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 88.89	ไม่บรรลุ

4

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

ตัวชี้วัดสำคัญ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลลัพธ์
ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจรับมือภัยคุกคาม 4 กลุ่มภัย	ร้อยละ 100	ผู้เรียนทั้งหมด 16,682 คน ครบทั้ง 4 กลุ่มภัย ร้อยละ 100	บรรลุ

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์ที่โดดเด่น

ได้รับโล่เชิดชูเกียรติ
"องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น
ระดับประเทศ" ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2568

คณะกรรมการ ก.ค.ศ.บ.น.
ได้รับผลการประเมินการดำเนินงาน
ระดับ "ดีเยี่ยม" คะแนนเต็ม
100.00 คะแนน

สถานศึกษาผลการประเมิน SAR
ระดับ "ดีเลิศ" ขึ้นไป จำนวน 112 แห่ง
จาก 119 แห่ง (ร้อยละ 94.12)
เพิ่มขึ้นจากการศึกษาพบว่าที่ 87.40
สอดคล้องกับข้อมูลที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ SWOT

ผลการประเมิน RT ป.1
ร้อยละ 78.07
สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

ครูและบุคลากรร้อยละ 100
ผ่านการประเมิน CEFR

โครงการ "พาน้อง
กลับมาเรียน"
สำเร็จร้อยละ 100

สรุปประเด็นสำคัญเพื่อการวางแผนต่อเนื่อง

จากผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 พบว่าจุดแข็งเด่นชัดอยู่ที่การบริหารจัดการองค์กรด้านธรรมาภิบาลและความโปร่งใส การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และความสามารถด้านการอ่านระดับประถมศึกษาตอนต้น ขณะที่ประเด็นท้าทายที่ต้องเร่งพัฒนาอย่างจริงจังคือสัดส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ O-NET ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งยังห่างไกลจากเป้าหมายมาก รวมถึงจำนวนโครงการที่ยังไม่บรรลุค่าเป้าหมายอีก 6 โครงการ

ส่วนที่ 1 บทนำ

1.10 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกขององค์กร

เพื่อกำหนดทิศทางการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกขององค์กร โดยอาศัยข้อมูล 3 ส่วน ได้แก่ การสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวิเคราะห์ SWOT ที่นำผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2568 มาร่วมพิจารณา และการสังเคราะห์ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ส่วนที่ 1 บทวิเคราะห์ผลการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

จากการสำรวจความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ ข้อมูล ณ วันที่ 11 พฤศจิกายน 2568 มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 113 ราย ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย 4 กลุ่ม สรุปประเด็นสำคัญ ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน เน้นทักษะการอ่านออกเขียนได้ ทักษะอาชีพ และความเหลื่อมล้ำ ด้านเทคโนโลยี ด้านครูและบุคลากร ภาระงานธุรการและขวัญกำลังใจ ด้านการบริหารจัดการ และธรรมาภิบาล จุดแข็งด้านความโปร่งใสแต่ต้องการกระจายอำนาจ และด้านความปลอดภัย ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทั้งยาเสพติด บุหรี่ไฟฟ้า และภัยไซเบอร์

★ ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร (SWOT Analysis) ★

ปัจจัยภายใน (Internal Factors)

จุดแข็ง (Strengths)

- ผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2568 อยู่ในระดับดีเลิศขึ้นไปถึงร้อยละ 94.12 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 87.40 ในปีการศึกษาที่ผ่านมา เป็นอันว่าระบบนิเทศติดตามที่ใช้อยู่ได้ผลจริง
- การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ยึดหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้
- ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ
- ภาคีเครือข่ายเข้มแข็ง ได้รับความร่วมมือจากชุมชนและท้องถิ่น

จุดอ่อน (Weaknesses)

- สถานศึกษานอกระบบมีบุคลากรจำกัด ครูต้องรับภาระงานสนับสนุนนอกเหนือการสอนค่อนข้างมาก ทำให้จัดทำรายงานประเมินตนเองล่าช้ากว่ากำหนดเป็นประจำ
- ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพที่เพิ่งได้รับมอบหมายใหม่ ยังขาดทักษะการเขียนรายงานให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และไม่ชำนาญการใช้ระบบรายงานออนไลน์ ต้องแก้ไขงานซ้ำหลายรอบ
- การจัดเก็บร่องรอยหลักฐานประกอบการประเมินยังไม่เป็นระบบเดียวกันทุกสถานศึกษา บางแห่งยังพึ่งพาเอกสารกระดาษเป็นหลัก
- โรงเรียนขนาดเล็กขาดแคลนครูและครูไม่ตรงวิชาเอก กระทบคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เป็นฐานของผลประเมินมาตรฐานที่ 3

ปัจจัยภายนอก (External Factors)

โอกาส (Opportunities)

- นโยบาย "เรียนดี มีความสุข" เชื้อต่อการลดภาระงานเอกสารของครู ตรงกับปัญหาความล่าช้าของการจัดทำรายงานและทักษะครูรายใหม่โดยตรง
- ความก้าวหน้าทางดิจิทัลเอื้อต่อการพัฒนาระบบรายงานออนไลน์ให้ใช้งานง่ายขึ้น ลดข้อผิดพลาดจากการกรอกซ้ำ
- การสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน
- มีสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจำนวนหนึ่งในสังกัดพร้อมเป็นแกนนำทางวิชาการให้โรงเรียนขนาดเล็ก หากจัดระบบที่เอื้อให้เป็นทางการ

อุปสรรค (Threats)

- โครงสร้างประชากร อัตราการเกิดลดลงต่อเนื่อง กระทบจำนวนนักเรียนและงบประมาณ
- ภัยคุกคามทางสังคม ยาเสพติด ความรุนแรง สื่อไม่เหมาะสมออนไลน์
- สภาวะเศรษฐกิจถดถอยโรงเรียนบางแห่ง กระทบโอกาสทางการเรียนรู้ของผู้เรียน
- การปรับเปลี่ยนนโยบายและจุดเน้นระดับชาติระหว่างปีงบประมาณ ทำให้ต้องเร่งปรับแผนและเครื่องมือประเมินกะทันหัน

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จุดแข็งด้านผลประโยชน์คุณภาพที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องสองปีติดต่อกันเป็นหลักฐานว่าแนวทางเดิมมาถูกทาง สิ่งที่ต้องทำจึงไม่ใช่การเปลี่ยนแนวทาง แต่คือการอุดจุดอ่อนที่ยังจุดรั้งอยู่ โดยเฉพาะภาระงานของโรงเรียนขนาดเล็กและทักษะของครูรายใหม่

1

1. ลดภาระงานเอกสารซ้ำซ้อนด้วยกระบวนการ PLC แทนการให้สถานศึกษาเขียนรายงานแยกหลายฉบับ ใช้เวที PLC คลัสเตอร์ ถอดบทเรียนแล้วสรุปเป็นวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศที่ใช้ได้ทั้งการรายงานและบูรณาการหลายงาน

2

2. จัดตั้งศูนย์เครือข่ายพี่เลี้ยงทางวิชาการอย่างเป็นทางการ โดยใช้โรงเรียนที่มีผลประเมินระดับยอดเยี่ยมเป็นแกนนำ ฝึกทักษะการเขียนรายงานและการใช้ระบบออนไลน์ให้ครูรายใหม่ทุกปี ไม่ใช่ฝึกเพียงครั้งเดียวตอนต้นปี

3

3. เร่งแก้ปัญหาภาระงานของโรงเรียนขนาดเล็กผ่านกลไกฝั่งพาร์ จับคู่โรงเรียนที่เล็กลงกับโรงเรียนขนาดเล็กให้ชัดเจน ให้ความช่วยเหลือด้านเอกสารและระบบรายงานเป็นรายเดือน ไม่ใช่ช่วยเฉพาะช่วงใกล้ส่งรายงาน

4

4. เตรียมกลไกรองรับการเปลี่ยนแปลงนโยบายกะทันหัน ปัญหาที่พบซ้ำในหลายปีงบประมาณคือนโยบายเร่งด่วนจากส่วนกลางที่เพิ่มเข้ามาระหว่างปี ทำให้ต้องปรับแผนปฏิบัติการและโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณกะทันหัน กระบวนการปฏิบัติติดตามที่วางไว้ตั้งแต่ต้นปี แนวทางแก้ไขคือจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมระหว่างกลุ่มนโยบายและแผนกับคณะกรรมการ ก.ค.ป.น. อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อทบทวนตัวชี้วัดและเป้าหมายให้ทันต่อนโยบายที่เปลี่ยนแปลง

ส่วนที่ 2

การบริหารแผนสู่ความสำเร็จ

2.1 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ตามกฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 20 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีผู้ตรวจราชการทำหน้าที่ตรวจราชการศึกษา วิเคราะห์วิจัย ติดตามและประเมินผลระดับนโยบาย เพื่อเฝ้าระวังให้คำปรึกษาและแนะนำเพื่อการปรับปรุงพัฒนา

ในระดับสำนักงาน ให้มีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา ทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลนโยบายตามภารกิจ ตลอดจนเฝ้าระวังให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อปรับปรุงพัฒนา

ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา ของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.) มีหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการบริหาร และการดำเนินการ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเตรียมการรับการนิเทศ ติดตามและประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก

ทั้งนี้ จำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของคณะกรรมการดังกล่าว เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎกระทรวงกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2548 โดยการดำเนินการในเรื่องการตรวจราชการและ การดำเนินการของคณะกรรมการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบหรือข้อบังคับของ กระทรวง หรือมติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งของนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้จะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อสาระการ บริหารและการจัดการของสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล

โดยสรุป ตามมาตรา 20 ววรรค 3 และวรรค 4 กำหนดว่า ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นการศึกษา วิเคราะห์วิจัย นิเทศติดตาม และประเมินผลการบริหารและการดำเนินการ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเตรียมการรับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลจาก หน่วยงานภายนอก

สาระสำคัญของมาตรา 20

ระดับกระทรวงศึกษาธิการ
ผู้ตรวจราชการ

ตรวจราชการศึกษา วิเคราะห์วิจัย
ติดตามและประเมินผลระดับนโยบาย

ระดับสำนักงาน
คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ
และประเมินผลการจัดการศึกษา

ติดตามและประเมินผลนโยบาย
ตามภารกิจ ตลอดจนเฝ้าระวังให้
คำปรึกษาแนะนำเพื่อปรับปรุงพัฒนา

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
คณะกรรมการ ก.ต.ป.น.

ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย นิเทศ
ติดตาม และประเมินผลการบริหาร
และการดำเนินการ

มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานและสถานศึกษา

2.2 บทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการตรวจราชการฯ

การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ ก.ค.ป.น. ในทางปฏิบัติ อาศัยระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา ซึ่งมีการปรับปรุงจากฉบับ พ.ศ. 2560 มาเป็นฉบับ พ.ศ. 2568 โดยมีสาระสำคัญดังนี้

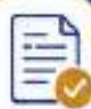

ระเบียบฯ ฉบับเดิม พ.ศ. 2560 (ส่วนที่ 4 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา)

ข้อ 25 กำหนดให้การติดตาม ประเมินผล และนิเทศการบริหารและการดำเนินการ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเตรียมการรับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก

ข้อ 26 กำหนดให้คณะกรรมการ ก.ค.ป.น. มีอำนาจหน้าที่ 8 ประการ ได้แก่

1. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มากำหนดเป็นแนวทางในการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการบริหารและการดำเนินการของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด
2. กำหนดแนวทางการศึกษา วิเคราะห์วิจัย การบริหารและการดำเนินการของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด
3. พิจารณาแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด
4. ติดตาม ประเมินผลและนิเทศการบริหารและการดำเนินการตามแผนที่กำหนด
5. รับทราบผลการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการบริหารและการดำเนินการตามแผน และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
6. ส่งเสริมให้มีการประสานการติดตาม ประเมินผลและนิเทศการศึกษากับคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาตามความจำเป็น
8. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

ระเบียบฯ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568 (ข้อ 21)

กระทรวงศึกษาธิการได้ปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการตรวจราชการฯ เป็นฉบับ พ.ศ. 2568 เพื่อกำหนดวิธีการ ขอบเขตหน้าที่และอำนาจ ในการตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศ การศึกษาให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยข้อ 21 ได้ขยายรายละเอียดอำนาจหน้าที่จากเดิม 8 ข้อ เป็นกรอบ การดำเนินงานที่ละเอียดขึ้น ครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดแผน การปฏิบัติ จนถึงการรายงานผล อาทิ

- (1) กำหนดแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศ การศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายที่ คณะกรรมการกำหนด ประกอบด้วย การนำข้อมูลสารสนเทศ และผลการศึกษามาวิเคราะห์วิจัยมาใช้จัดทำแผนโดยการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มงาน การให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ ในการจัดทำแผน และการพิจารณาอนุมัติแผน
- (2)-(8) ครอบคลุมการดำเนินการตามแผน การให้คำปรึกษา แนะนำสถานศึกษา การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ และการ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (9) การรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และ นิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาแผนการศึกษา และรายงาน ต่อคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) เพื่อทราบ

เปรียบเทียบสาระสำคัญ

2.3 หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา/เลือกคณะกรรมการ ก.ต.ป.น.

คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.) เป็นองค์คณะบุคคลที่มาจากหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาในระดับพื้นที่ การได้มาซึ่งคณะกรรมการจึงต้องผ่านกระบวนการสรรหาและเลือกที่เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของ เขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2548 และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง วิธีการสรรหา และการเลือกคณะกรรมการฯ ประจำปี พ.ศ. 2566

1) องค์ประกอบของคณะกรรมการ (จำนวน 9 คน)

ทั้งนี้ กรณีเขตพื้นที่การศึกษาใดไม่มีผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

2) คุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ต้องมีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า 30 ปีบริบูรณ์ เป็นที่ยอมรับในเรื่องความซื่อสัตย์และความยุติธรรม ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ไม่เคยมีประวัติเสื่อมเสียทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และการประกอบวิชาชีพ ไม่เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (เว้นแต่เป็นความผิดโดยประมาทหรือสุหโทษ) และไม่เป็น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่หรือผู้มีตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง

3) กระบวนการสรรหาและเลือก

1

ขั้นตอนที่ 1
การแต่งตั้งคณะกรรมการ
ดำเนินการสรรหาและการเลือก:

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสรรหา และการเลือก จำนวน 3-5 คน โดยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเป็นประธาน ทำหน้าที่วินิจฉัย ปัญหาที่เกิดจากการดำเนินการสรรหา และเลือกกรรมการ

2

ขั้นตอนที่ 2
การสรรหาและเลือกกรรมการ
ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานของรัฐ:

ให้ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของรัฐในสังกัดเลือกกันเองให้เหลือ 1 คน หากมีคะแนนสูงสุดเท่ากัน มากกว่า 1 คน ให้ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด เลือกกันเองจนเหลือ 1 คน

3

ขั้นตอนที่ 3
การสรรหาและเลือกกรรมการ
ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานของเอกชน:

ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนเลือกกันเอง จำนวน 1 คน กรณีมีสถานศึกษาเอกชน เพียง 2 แห่ง ให้ผู้บริหารเอกชนร่วมกับ ผู้บริหารของรัฐเลือก และกรณีมีเพียง 1 แห่ง ให้ผู้บริหารสถานศึกษานั้น เป็นการรวมการโดยอัตโนมัติ

ส่วนที่ 2 การบริหารแผนสู่ความสำเร็จ

ขั้นตอนที่ 4

การสรรหาและเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้ประธานคณะกรรมการดำเนินการสรรหา
แจ้งให้กรรมการที่ได้รับเลือกแล้ว (ผู้อำนวยการเขตพื้นที่
ผู้แทนผู้บริหารรัฐ ผู้แทนผู้บริหารเอกชน และหัวหน้ากลุ่มนิเทศฯ)
เสนอชื่อผู้สมควรเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแต่ละคน
เสนอได้ไม่เกิน 5 คน จากนั้นตรวจสอบคุณสมบัติและคัดกรอง
ให้เหลือ 10 คน ก่อนให้ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อทั้ง 10 คน
เลือกกันเองให้เหลือ 5 คน

ขั้นตอนที่ 5

การประกาศแต่งตั้ง

ให้ประธานคณะกรรมการดำเนินการสรรหาและเลือก
นำรายชื่อกรรมการที่ได้รับการคัดเลือกทั้งหมดเสนอ
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
เพื่อประกาศรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาและแต่งตั้ง
เป็นคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ต่อไป

4) วาระการดำรงตำแหน่ง

กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาของรัฐ ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน
และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่ง **วาระละ 3 ปี** และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้
แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน 2 วาระติดต่อกันไม่ได้ (ยกเว้นประธานกรรมการและเลขานุการ
ซึ่งดำรงตำแหน่งตามตำแหน่ง **ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน** วรชการ)

5) การพ้นจากตำแหน่ง

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการยังพ้นจากตำแหน่งได้ด้วยสาเหตุอื่น ได้แก่
(1) ตาย (2) ลาออก (3) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายกระทรวง และ
(4) คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

● กรณีพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ให้ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการชุดใหม่
ภายใน 60 วันนับแต่วันครบวาระ โดยกรรมการชุดเดิม
ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการชุดใหม่
จะเข้ารับหน้าที่

● กรณีพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ

ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนภายใน 60 วัน
นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่
ไม่ถึง 180 วัน จะไม่ดำเนินการก็ได้ และให้ผู้ได้รับ
แต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่
ของกรรมการเดิม

กระบวนการสรรหาที่เป็นระบบและโปร่งใสถึงกล้าว เป็นหลักประกันว่าคณะกรรมการ ก.ต.ป.น.
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 จะเป็นองค์คณะบุคคลที่มีความรู้
ความสามารถ และเป็นตัวแทนจากภาคส่วนที่หลากหลาย อันเป็นฐานสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่
ตามภารกิจ 4 ด้านอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 โครงสร้างและบทบาทผู้เกี่ยวข้อง

การขับเคลื่อนงานของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ใช้รูปแบบ "ผึ้งพาร์ (Bee-par)" จัดสถานศึกษาในสังกัดออกเป็น 14 กลุ่มเครือข่ายโรงเรียน เพื่อใช้เป็นหน่วยในการขับเคลื่อนคุณภาพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งต่อความช่วยเหลือระหว่างโรงเรียนพี่เลี้ยง (Hub) กับโรงเรียนร่วมพัฒนา โดยมีโครงสร้างการดำเนินงานเชื่อมโยงกัน 3 ระดับ ดังนี้

1) โครงสร้างคณะกรรมการ (อ.ก.ต.ป.น.) ทั้ง 3 ระดับ

ผึ้งพาร์
(Bee-par)

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ก.ต.ป.น.

ระดับกลุ่มโรงเรียน

อ.ก.ต.ป.น.

14 กลุ่มเครือข่ายโรงเรียน
โรงเรียนพี่เลี้ยง (Hub)

ระดับสถานศึกษา

อ.ก.ต.ป.น.

โรงเรียนร่วมพัฒนา

โครงสร้างและบทบาทผู้เกี่ยวข้องข้างต้นสะท้อนหลักการทำงานแบบมีส่วนร่วม และการกระจายอำนาจ ซึ่งทำให้การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา เข้าถึงสถานศึกษาทุกระดับได้อย่างทั่วถึง ไม่กระจุกตัวอยู่ที่ระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพียงลำพัง

ส่วนที่ 2 การบริหารแผนสู่ความสำเร็จ

2) บทบาทของผู้เกี่ยวข้องหลัก

คณะกรรมการ ก.ค.ศ.ป.น.

กำหนดทิศทาง เห็นชอบแผนและเครื่องมือ ตัดสินผลการประเมินในภาพรวมทั้งเขตพื้นที่การศึกษา

คณะอนุกรรมการ (อ.ก.ค.ศ.ป.น.)

ผู้อำนวยการความสะดวก (Facilitator) ดำเนินเวที PLC คลัสเตอร์ เชื่อมโยงผลจากกลุ่มย่อยทั้ง 4 ด้าน และบันทึกผล

กรรมการประจำ 4 ด้าน (Domain Expert)

ผู้เชี่ยวชาญประจำด้าน ให้คำปรึกษาเชิงลึก คัดกรอง Best Practice และช่วยจับคู่พัฒนาในด้านที่รับผิดชอบ

ศึกษานิเทศก์ประจำกลุ่มเครือข่าย

ที่ปรึกษาทางวิชาการ เชื่อมโยงข้อมูล E-PRS และช่วยถอดบทเรียนร่วมกับกรรมการประจำด้าน

ผู้บริหารโรงเรียนพี่เลี้ยง (Hub)

เจ้าภาพและพี่เลี้ยงทางวิชาการ ให้ความช่วยเหลือโรงเรียนร่วมพัฒนาตามความเชี่ยวชาญของตน

ผู้บริหาร/ครูโรงเรียนร่วมพัฒนา

นำเสนอสภาพจริง เข้าร่วมแลกเปลี่ยนตามประเด็นที่ต้องการพัฒนา และนำแผนกลับไปปฏิบัติ

3) บทบาทกรรมการประจำ 4 ด้าน (Domain Expert) ในเวที PLC คลัสเตอร์

ด้านวิชาการ

ให้คำปรึกษาด้านหลักสูตร Active Learning การอ่าน สมรรถนะ PISA และศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล เชื่อมโยงจุดเน้นที่ 1, 3, 4, 5 และ IQA มาตรฐานที่ 1 และ 3

ด้านงบประมาณ

ให้คำปรึกษาการบริหารงบประมาณ ที่คุ้มค่า โปร่งใส การประเมิน ITA เชื่อมโยงจุดเน้นที่ 7 และ IQA มาตรฐานที่ 2

ด้านบริหารงานบุคคล

ให้คำปรึกษาการพัฒนาครู การขับเคลื่อน PLC และการสร้างนวัตกรรมวิชาชีพ เชื่อมโยงจุดเน้นที่ 6 และ IQA มาตรฐานที่ 2

ด้านบริหารทั่วไป

ให้คำปรึกษาด้านความปลอดภัย ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกิจกรรมส่งเสริมสถาบันหลักของชาติ เชื่อมโยงจุดเน้นที่ 1, 2 และ IQA มาตรฐานที่ 1 และ 2

กรรมการทั้ง 4 ด้านลงเวทีในฐานะที่ปรึกษาเฉพาะทางประจำมุ่มกลุ่มย่อยของด้านคนทำงานคู่กับ อ.ก.ค.ศ.ป.น. ที่อำนวยความสะดวกในการในภาพรวม ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของกรรมการทุกด้านจะถูกบันทึกไว้ในแบบบันทึกเวที PLC คลัสเตอร์ เพื่อใช้ประกอบการยืนยันผลผ่านระบบ E-PRS

4) แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1

1. มีส่วนร่วมในการศึกษา วิเคราะห์วิจัย ยุทธศาสตร์ นโยบาย จุดเน้นของชาติ และมาตรฐานการศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

2

2. กำหนดแนวทางและ เป้าหมายความสำเร็จในการ ทำงานให้สอดคล้องกับ ภารกิจของคณะกรรมการ

3

3. มีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนปฏิบัติการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและ นิเทศการศึกษา ครอบคลุม ภารกิจหลัก 4 ด้าน

4

4. มีส่วนร่วมในการสร้าง เครื่องมือในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา

5

5. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ (อ.ก.ต.ป.น.) เพื่อปฏิบัติ หน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

6

6. สร้างความเข้าใจให้กับ ผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่ ศึกษา นิเทศก์ ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูวิชาการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

7

7. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่ครอบคลุมภารกิจหลัก 4 ด้าน

แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น.
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ทั้ง 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 การบริหารแผนสู่ความสำเร็จ

8

8. มีส่วนร่วมในการศึกษา
วิเคราะห์วิจัย และส่งเสริมให้
หน่วยงานนำผลไปใช้พัฒนา
ต่อยอดจนกลายเป็น
Best Practice

9

9. สร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ระดมทรัพยากร และมีข้อมูล
สารสนเทศเกี่ยวกับ
การดำเนินงาน

10

10. สรุป รวบรวมข้อมูล
และประมวผลที่ได้จาก
การติดตาม ตรวจสอบ
ประเมินผลและ
นิเทศการศึกษา

11

11. เสนอสรุปรายงานผลต่อ
ผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา และ
คณะกรรมการ ก.ต.ป.น.

12

12. รับทราบผลการดำเนินการ
และให้ข้อเสนอแนะ
เพื่อการปรับปรุงพัฒนา
อย่างต่อเนื่อง

13

13. ประสานงานการตรวจ
ราชการกับผู้ตรวจราชการ
กระทรวงศึกษาธิการและ
คณะติดตามในทุกระดับ

14

14. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด

แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น.
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินงานครอบคลุมภารกิจ
อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และมุ่งผลสัมฤทธิ์

2.5 ขอบเขตการดำเนินงาน: การกิจหลัก 4 ด้าน เชื่อมโยงจุดเน้น 7 ประการ

คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ใช้จุดเน้น 7 ประการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นแกนหลักในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา โดยเชื่อมโยงกับการกิจหลัก 4 ด้าน และมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน (IQA) เพื่อให้การนิเทศมีทิศทางชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อน

๑) ตารางเชื่อมโยงการกิจหลัก 4 ด้าน กับจุดเน้น 7 ประการ

การกิจหลัก	จุดเน้นที่เชื่อมโยง	สาระสำคัญของการติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศ
 ด้านวิชาการ	จุดเน้นที่ 1 (มิติหลักสูตร), 3, 4, 5	หลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการประวัติศาสตร์/หน้าที่พลเมือง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การส่งเสริมการอ่าน และการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคลสู่ความเป็นเลิศ
 ด้านบริหารงานบุคคล	จุดเน้นที่ 6	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ข้ามเครือข่าย
 ด้านงบประมาณ	จุดเน้นที่ 7 (มิติความโปร่งใส)	ความคุ้มค่าและความโปร่งใสของการบริหารงบประมาณ การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT/ITA)
 ด้านบริหารทั่วไป	จุดเน้นที่ 1 (มิติกิจกรรม), 2, จุดเน้นที่ 7 (มิติเทคโนโลยี/AI และประกันคุณภาพ)	กิจกรรมส่งเสริมความรักในสถาบันหลักของชาติ ความปลอดภัยในสถานศึกษาทุกรูปแบบ การใช้เทคโนโลยี/AI ในการบริหารจัดการ และงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (e-IQA)

ส่วนที่ 2 การบริหารแผนสู่ความสำเร็จ

ข้อสังเกตสำคัญ

ข้อสังเกตสำคัญ: มีจุดเน้น 2 ประการที่เชื่อมโยงกับการกิจมากกว่า 1 ด้านพร้อมกัน คือจุดเน้นที่ 1 และจุดเน้นที่ 7 ซึ่งคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. แบ่งการติดตามออกเป็น มิตีย่อยที่ชัดเจน ดังนี้

จุดเน้นที่ 1 แบ่งเป็น

มิตีหลักสูตร (ด้านวิชาการ)

พิจารณาว่าสถานศึกษาได้บูรณาการเนื้อหาความรักในสถาบันหลักของชาติ และการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เข้าไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบหรือไม่ ผ่านแนวทาง “ประวัติศาสตร์วิถีใหม่” ที่ใช้ Active Learning ร่วมกับการสืบค้นทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน (Historical Inquiry)

มิติกิจกรรม (ด้านบริหารทั่วไป)

พิจารณากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมความรักในสถาบันหลักของชาติ เช่น กิจกรรมวันสำคัญ ลูกเสือ-เนตรนารี จัดอาสา

จุดเน้นที่ 7 แบ่งเป็น

มิตีความโปร่งใส (ด้านงบประมาณ)

พิจารณาความคุ้มค่าโปร่งใสของการบริหารงบประมาณ ผลการประเมิน ITA และการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะผ่านเว็บไซต์ (OIT)

มิตีเทคโนโลยี/AI และประกันคุณภาพ (ด้านบริหารทั่วไป)

พิจารณาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์มาบริหารจัดการ และจัดการเรียนรู้ครอบคลุมภารกิจ 4 ด้าน ควบคู่กับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในผ่านระบบ e-IQA

การแยกมิติเช่นนี้ช่วยให้คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ประเมินจุดเน้นทั้งสองได้ครบทุกแง่มุมโดยไม่ทับซ้อนกัน และสะท้อนความเชื่อมโยงระหว่างงานเทคโนโลยีกับงานประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นเนื้อเดียวกันในทางปฏิบัติ

ส่วนที่ 2 การบริหารแผนสู่ความสำเร็จ

2) รายละเอียดจุดเน้นการจัดการศึกษา 7 ประการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

1 จุดเน้นที่ 1 ปลุกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ และการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

มุ่งเน้นการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา 4 ด้าน มาสู่การปฏิบัติผ่านการยกระดับหลักสูตรสถานศึกษา ให้บรรจุการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น แบบ Active Learning ควบคู่กับกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่บ่มเพาะความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ท้องถิ่น

2 จุดเน้นที่ 2 เสริมสร้างความปลอดภัย

ติดตามความเข้มแข็งของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมาตรการรับมือภัยคุกคามในสถานศึกษาทุกรูปแบบ เพื่อให้สถานศึกษาปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้

3 จุดเน้นที่ 3 ส่งเสริมการอ่านให้เป็นวิถีปฏิบัติ

นิเทศการจัดกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การสื่อสาร และการจับใจความของผู้เรียนทุกระดับชั้น เพื่อเป็นรากฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4 จุดเน้นที่ 4 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Assessment for Learning) ที่ตอบสนองความภาคภูมิใจและความสนใจของผู้เรียน

5 จุดเน้นที่ 5 ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลสู่ความเป็นเลิศ

ติดตามการส่งเสริมการเรียนรู้รายบุคคล (Personalized Learning) การพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด และการเตรียมความพร้อมด้านสมรรถนะความฉลาดรู้ตามแนวทาง PISA

6 จุดเน้นที่ 6 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ข้ามเครือข่าย เพื่อพัฒนาครูให้เป็นนวัตกรรมและผู้นำทางวิชาการ

7 จุดเน้นที่ 7 พัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยและโปร่งใส

มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ครอบคลุมภารกิจหลัก 4 ด้าน ควบคู่กับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน (e-IQA) และการยกระดับความโปร่งใส (ITA/OIT) เพื่อลดภาระงานครูและสร้างธรรมาภิบาลที่ตรวจสอบได้

ส่วนที่ 2 การบริหารแผนสู่ความสำเร็จ

2) รายละเอียดจุดเน้นการจัดการศึกษา 7 ประการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

1 จุดเน้นที่ 1 ปลุกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ และการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

มุ่งเน้นการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา 4 ด้าน มาสู่การปฏิบัติผ่านการยกระดับหลักสูตรสถานศึกษา ให้บรรจุการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น แบบ Active Learning ควบคู่กับกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่บ่มเพาะความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ท้องถิ่น

2 จุดเน้นที่ 2 เสริมสร้างความปลอดภัย

ติดตามความเข้มแข็งของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมาตรการรับมือภัยคุกคามในสถานศึกษาทุกรูปแบบ เพื่อให้สถานศึกษาปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้

3 จุดเน้นที่ 3 ส่งเสริมการอ่านให้เป็นวิถีปฏิบัติ

นิเทศการจัดกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การสื่อสาร และการจับใจความของผู้เรียนทุกระดับชั้น เพื่อเป็นรากฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4 จุดเน้นที่ 4 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Assessment for Learning) ที่ตอบสนองความภาคภูมิใจและความสนใจของผู้เรียน

5 จุดเน้นที่ 5 ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลสู่ความเป็นเลิศ

ติดตามการส่งเสริมการเรียนรู้รายบุคคล (Personalized Learning) การพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด และการเตรียมความพร้อมด้านสมรรถนะความฉลาดรู้ตามแนวทาง PISA

6 จุดเน้นที่ 6 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ข้ามเครือข่าย เพื่อพัฒนาครูให้เป็นนวัตกรรมและผู้นำทางวิชาการ

7 จุดเน้นที่ 7 พัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยและโปร่งใส

มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ครอบคลุมภารกิจหลัก 4 ด้าน ควบคู่กับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน (e-IQA) และการยกระดับความโปร่งใส (ITA/OIT) เพื่อลดภาระงานครูและสร้างธรรมาภิบาลที่ตรวจสอบได้

ส่วนที่ 2 การบริหารแผนสู่ความสำเร็จ

3) ความเชื่อมโยงกับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน (IQA)

การกำหนดขอบเขตการดำเนินงานข้างต้น ยึดโยงกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 3 มาตรฐาน กล่าวคือ

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเชื่อมโยงจุดเน้น

1		มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน		เชื่อมโยงกับ จุดเน้นที่ 1, 2, 3, 4, 5
2		มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหาร และการจัดการ		เชื่อมโยงกับ จุดเน้นที่ 2, 6, 7
3		มาตรฐานที่ 3 กระบวนการบริหารเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ		เชื่อมโยงกับ จุดเน้นที่ 1, 4, 5

ทั้งนี้จุดเน้นที่ 7 ในมิติประกันคุณภาพ ถือเป็นจุดเชื่อมโยงตรงกับมาตรฐานที่ 2 อย่างชัดเจนที่สุด เนื่องจากผลการประเมินตนเอง (SAR) ผ่านระบบ e-IQA เป็นเครื่องมือหลักที่ใช้สะท้อนคุณภาพของกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาโดยตรง

การเชื่อมโยงภารกิจหลัก 4 ด้าน จุดเน้น 7 ประการ และมาตรฐาน IQA เข้าด้วยกันในลักษณะเมทริกซ์เช่นนี้ ทำให้คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. สามารถออกแบบเครื่องมือพิเศษแบบบูรณาการชุดเดียว ที่ใช้ในการติดตามได้ครบทุกมิติในการลงพื้นที่ครั้งเดียว แทนที่จะแยกลงพื้นที่ตามแต่ละภารกิจหรือแต่ละจุดเน้น ซึ่งจะลดภาระงานของสถานศึกษาและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของนโยบาย **"เรียนดี มีความสุข"**

(หมายเหตุ: รายละเอียดร่องรอยและหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับการตรวจสอบหน้างานของแต่ละจุดเน้น ให้อ้างอิงตามคู่มือเกณฑ์การประเมินจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ซึ่งเป็นเอกสารแยกต่างหาก)

การเชื่อมโยงภารกิจหลัก 4 ด้าน จุดเน้น 7 ประการ และมาตรฐาน IQA เข้าด้วยกันในลักษณะเมทริกซ์เช่นนี้ ทำให้คณะกรรมการ ก.ต.ป.น.

สามารถออกแบบเครื่องมือนิเทศแบบบูรณาการชุดเดียว ที่ใช้ในการติดตามได้ครบทุกมิติในการลงพื้นที่ครั้งเดียว แทนที่จะแยกลงพื้นที่ตามแต่ละภารกิจหรือแต่ละจุดเน้น ซึ่งจะลดภาระงานของสถานศึกษาและสอดคล้องกับ

เจตนารมณ์ของนโยบาย “**เรียนดี มีความสุข**”

“**เรียนดี มีความสุข**”

(หมายเหตุ: รายละเอียดร่องรอยและหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับการตรวจสอบ หน่วยงานของแต่ละจุดเน้น ให้อ้างอิงตามคู่มือเกณฑ์การประเมินจุดเน้นของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ซึ่งเป็นเอกสารแยกต่างหาก)

ส่วนที่ 3

การดำเนินงานสู่การปฏิบัติ

3.1 รูปแบบการดำเนินงาน (ผึ้งพาร์ / Bee-par และค่านิยม STQ)

การขับเคลื่อนงานของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ไม่อาจสำเร็จได้ด้วยการสั่งการตามสายบังคับบัญชาเพียงอย่างเดียว จึงได้พัฒนารูปแบบการขับเคลื่อนที่ผสมผสานค่านิยมองค์กร STQ เข้ากับหลักการผึ้งพาร์ (Bee-par) ขึ้นเป็นกลไกหลักผ่านกระบวนการวิจัยและพัฒนาจนได้รับการยอมรับในฐานะวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

1) ค่านิยมองค์กร STQ

ค่านิยม "บริการเด่น เน้นทีมงาน สรรค์สร้างคุณภาพ" ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาถูกนำมาขยายความเป็นกรอบการปฏิบัติ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

Service Mind (บริการด้วยกัลยาณมิตร)

คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. และ อ.ก.ค.ป.น. ทำหน้าที่เสมือนที่เล็งทางวิชาการ ลงพื้นที่ด้วยความเข้าใจในความแตกต่างของแต่ละสถานศึกษา เน้นให้คำปรึกษาและร่วมออกแบบแนวทางการพัฒนา มากกว่าการประเมินเพื่อชี้ข้อบกพร่อง

Teamwork & Technology (ทีมงานและเทคโนโลยี)

ประกอบด้วยสองมิติควบคู่กัน คือมิติทีมงาน — การเชื่อมการทำงานระหว่าง ก.ต.ป.น. ระดับนโยบายกับ อ.ก.ค.ป.น. ระดับปฏิบัติการศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อลดการทำงานแบบแยกส่วน และมิติเทคโนโลยี — การนำระบบดิจิทัล ได้แก่ E-PRS และ e-IQA มาใช้จัดเก็บและประมวลผลข้อมูลภารกิจทั้ง 4 ด้านแบบเรียลไทม์ เพื่อลดภาระงานเอกสารและสร้างฐานข้อมูลสำหรับสะท้อนผลกลับ

Quality (มุ่งเน้นคุณภาพ)

บริหารเป้าหมายอย่างสมดุล ทั้งมาตรฐานเชิงปริมาณ เช่น สถานศึกษาผ่านเกณฑ์ SAR ระดับดีเลิศขึ้นไป และมาตรฐานเชิงคุณภาพ โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นฐานในการติดตามและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

T จึงมิได้หมายถึงการทำงานเป็นทีมเพียงอย่างเดียว แต่ทีมงานและเทคโนโลยีทำงานสนับสนุนกันอย่างแยกไม่ออก ทีมงานเป็นผู้ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนงาน ขณะที่เทคโนโลยีช่วยให้ทีมงานที่กระจายอยู่ในหลายระดับสื่อสารและประสานข้อมูลกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) กลไกผึ้งพาร์ (Bee-par)

"ผึ้งพาร์" เป็นรูปแบบการบริหารจัดการเชิงระบบ พัฒนาขึ้นโดยนำจุดแข็งขององค์กรคือ ค่านิยม STQ มาหลอมรวมกับวิธีการทำงานแบบพึ่งพาอาศัยกันเหมือนฝูงผึ้งที่ร่วมกันสร้างรัง มีสาระสำคัญคือ

1

การสร้างเครือข่ายวิชาชีพ ที่สถานศึกษาต่าง ๆ ผึ้งพาช่วยเหลือนกัน ผ่านการจัดกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน 14 กลุ่ม และการจับคู่ระหว่างโรงเรียนพี่เลี้ยง (Hub) กับ โรงเรียนร่วมพัฒนา

2

การใช้ข้อมูลสารสนเทศร่วมกัน (Data-driven) เป็นฐานในการตัดสินใจและวางแผนพัฒนา

3

กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ที่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับร่วมคิด ร่วมวิเคราะห์ และร่วมแก้ปัญหา

3) การบูรณาการ STQ ผสานผึ้งพาร์

รูปแบบดังกล่าวมุ่งปรับบทบาทของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. จากผู้ใช้อำนาจตรวจสอบมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกและหนุนเสริมศักยภาพ โดย STQ ทำหน้าที่เป็นค่านิยมร่วมที่กำหนดทิศทางและพฤติกรรมการทำงาน ส่วนผึ้งพาร์ทำหน้าที่เป็นหลักการขับเคลื่อนที่แปลงค่านิยมนั้นไปสู่การปฏิบัติจริง

มิติ STQ	สอดคล้องกับหลักการผึ้งพาร์
 Service	 ความเชื่อมั่นร่วมและการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
 Team & Techno	 การสร้างทางเลือกทางการศึกษาที่หลากหลาย การประเมินเชิงประจักษ์ และการมีส่วนร่วม
 Quality	 การประเมินบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ และการร่วมสร้างผลลัพธ์เชิงคุณค่า

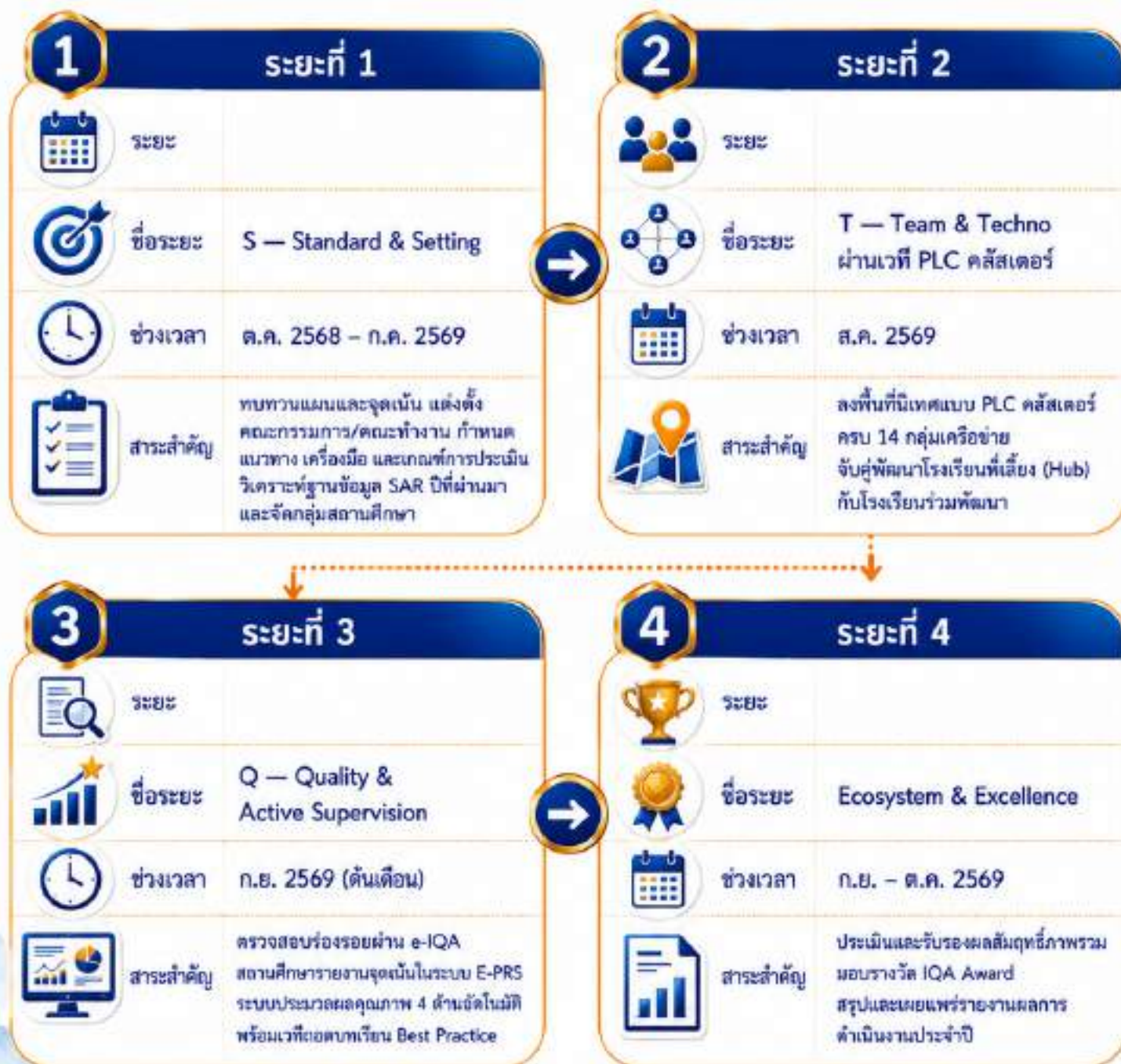

ผู้ขับเคลื่อนงาน ก.ต.ป.น. ทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. อ.ก.ต.ป.น. ศึกษาานิเทศก์ประจำกลุ่มเครือข่าย หรือผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องทำความเข้าใจรูปแบบ STQ ผสานผึ้งพาร์นี้ให้อ่องแท้ เนื่องจากเป็นฐานคิดหลักที่ใช้ออกแบบกระบวนการนิเทศบูรณาการผ่าน PLC คลัสเตอร์ในหัวข้อถัดไป และเป็นแนวปฏิบัติที่ทุกฝ่ายต้องยึดถือร่วมกันตลอดทั้งปีงบประมาณ

3.2 กระบวนการนิเทศบูรณาการผ่าน PLC คลัสเตอร์ 4 ระยะ

1) ภาพรวม 4 ระยะการดำเนินงาน

ส่วนที่ 3 การดำเนินงานของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ผู้การปฏิบัติ

2) เวที PLC คลัสเตอร์ (ระยะที่ 2)

เวทีนี้ใช้รูปแบบผสมระหว่างวงรวมและกลุ่มย่อย วงรวมใช้เพื่อให้ทุกโรงเรียนในคลัสเตอร์เห็นภาพรวมของกันและกัน ผ่านการคัดสะท้อนคุณภาพ 4 สีที่แต่ละโรงเรียนเขียนจุดเด่นและประเด็นท้าทายของตนไว้สั้น ๆ ส่วนกลุ่มย่อยแบ่งตามภารกิจ 4 ด้าน คือวิชาการ บุคคล งบประมาณ และบริหารทั่วไป โดยมีกรรมการประจำด้าน (Domain Expert) เป็นผู้นำวงและลงลึกในประเด็นเฉพาะทาง

เครื่องมือที่ใช้สนับสนุนเวทีมี 4 ชุด ดังนี้

เครื่องมือ	ช่วงที่ใช้	แนวทางการใช้
1 การ์ดสะท้อนคุณภาพ 4 ด้าน	วงรวม (ช่วงสะท้อนภาพรวม)	แจกการ์ด 4 สี ให้แต่ละโรงเรียนเขียนจุดเด่นและประเด็นท้าทาย ใช้เป็นบทพูดสะท้อนภาพรวมเชื่อมโยงกับผลใน E-PRS
2 แผนผังจัดกลุ่มประเด็น (Affinity Board)	กลุ่มย่อย (ช่วงแลกเปลี่ยนเชิงลึก)	แต่ละมูมมีบอร์ดของด้านตน ผู้ร่วมมูมเขียนโน้ต 2 สี แยกวิธีปฏิบัติที่ได้ออกจากประเด็นที่ต้องการความช่วยเหลือ ติดบนบอร์ด ประเด็นที่ซ้ำกันคือเรื่องที่ควรช่วยกันก่อน
3 แบบจับคู่พัฒนา Hub-ร่วมพัฒนา	กลุ่มย่อย (ช่วงวางแผนช่วยเหลือ)	แต่ละมูมนำประเด็นมาลงตาราง ระบุใครช่วยใคร เรื่องอะไร ด้วยวิธีและเวลาใด พร้อมตัวชี้วัดความสำเร็จตกลงร่วมกันในมูม
4 แบบบันทึกเวที PLC คลัสเตอร์	วงรวม (ช่วงสรุปและบันทึก)	อ.ก.ต.ป.น. รวบรวมผลจากทุกมูมเป็นแผนพัฒนาคลัสเตอร์ 1 หน้า ให้ประธานกลุ่มและผู้แทน ก.ต.ป.น. ลงนามรับรอง ใช้เป็นหลักฐานร่องรอยเดียวของเวที

เวทีหนึ่งใช้เวลาสามชั่วโมงครึ่งต่อหนึ่งคลัสเตอร์ หน่วยของการพัฒนาคือคลัสเตอร์ ไม่ใช่รายโรงเรียน การช่วยเหลือจึงเกิดข้ามโรงเรียนภายในกลุ่มเดียวกัน เมื่อจบเวทีแล้วแต่ละคลัสเตอร์มีผลลัพธ์รูปธรรมสามชิ้น คือบัญชีจัดอันดับประเด็นเร่งด่วน ปฏิทินช่วยเหลือรายเดือน และแผนพัฒนาคลัสเตอร์หนึ่งหน้ากระดาษ เวทีนี้ไม่มีการให้คะแนนหรือตัดสินระดับคุณภาพ การประเมินดำเนินการในระยะที่ 3 โดยระบบประมวลผลจาก E-PRS โดยอัตโนมัติ และใช้เอกสารเพียงแบบบันทึกเวทีฉบับเดียวต่อกลุ่ม โรงเรียนไม่ต้องจัดทำเอกสารใหม่เพิ่มเติม

3) ความเชื่อมโยงระหว่างระยะ

กระบวนการทั้ง 4 ระยะเชื่อมโยงกันเป็นวงจรต่อเนื่อง ผลจากระยะที่ 1 คือมาตรฐานและเป้าหมายที่วางไว้ กลายเป็นข้อมูลตั้งต้นของเวที PLC คลัสเตอร์ในระยะที่ 2 ผลลัพธ์จากเวทีถูกนำไปปฏิบัติจริงในระยะที่ 3 ผ่านการตรวจสอบร่องรอยและระบบประมวลผลอัตโนมัติ และถูกประเมินสรุปผลในระยะที่ 4 เพื่อป้อนกลับเป็นข้อมูลฐานสำหรับการวางแผนในปีถัดไป สอดคล้องกับวงจรคุณภาพ PDCA ที่คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ยึดถือ

สอดคล้องกับวงจรคุณภาพ PDCA ที่คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ยึดถือ

3.3

ปฏิทินการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

การดำเนินงานตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ใช้กรอบการขับเคลื่อนด้วยค่านิยม STQ เป็นแกนกำหนดจังหวะการทำงาน แบ่งเป็น 4 ระยะ ครอบคลุมตั้งแต่เดือนตุลาคม 2568 ถึงตุลาคม 2569 โดยแต่ละระยะมีช่วงเวลา กิจกรรมหลัก และผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ดังนี้

1

ระยะที่ 1 — S: Service Mind & Information (เตรียมการก่อนเปิดภาคเรียน)

 ช่วงเวลา: ตุลาคม 2568 – กรกฎาคม 2569 | ผู้รับผิดชอบ: อ.ก.ต.ป.น. / กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

วิเคราะห์ฐานข้อมูลผล SAR ของปีที่ผ่านมาเพื่อจัดกลุ่มสถานศึกษาตามความต้องการการหนุนเสริม จัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมระหว่างคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. คณะอนุกรรมการ และประธานเครือข่ายทั้ง 14 กลุ่มโรงเรียน ชี้แจงคู่มือ IQA เตรียมความพร้อมระบบ e-IQA และจัดทำเครื่องมือสำหรับเวที PLC คลัสเตอร์พร้อมปฏิทินลงพื้นที่ ให้แล้วเสร็จก่อนเข้าสู่ระยะที่ 2

2

ระยะที่ 2 — T: Teamwork, Technology & Empowerment (ปฏิบัติการเชิงรุก)

 ช่วงเวลา: สิงหาคม 2569 | ผู้รับผิดชอบ: อ.ก.ต.ป.น. / ทีมสหวิชาชีพ

คณะกรรมการลงพื้นที่นิเทศแบบ PLC คลัสเตอร์ร่วมกับทีมสหวิชาชีพ ครบทั้ง 14 กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนภายในเดือนเดียว จึงต้องวางตารางลงพื้นที่ล่วงหน้าอย่างรัดกุมตั้งแต่ระยะที่ 1 เพื่อให้ครบทุกกลุ่มภายในกรอบเวลาที่จำกัด ระหว่างลงพื้นที่ มีการตรวจสอบร่องรอยผ่านระบบ e-IQA และให้ข้อเสนอแนะย้อนกลับทันทีในลักษณะการประเมินเพื่อพัฒนา ไม่ใช่การตัดสินระดับคุณภาพ

3

ระยะที่ 3 — Q: Quality & Active Supervision (หนุนเสริมและแลกเปลี่ยนขยายผล)

ช่วงเวลา: กันยายน 2569 (ต้นเดือน) | ผู้รับผิดชอบ: อ.ก.ต.ป.น. / เครือข่าย 14 กลุ่ม

ประมวลผลอัตโนมัติ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้
ระดับเครือข่าย

Best Practice /
เชิดชูแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

ยืนยันรับรองและ
สรุประดับ

ต่อเนื่องจากการลงพื้นที่ในเดือนสิงหาคม สถานศึกษารายงานจุดเน้นในระบบ E-PRS ให้ครบถ้วน ระบบ ก.ต.ป.น.ออนไลน์ตั้งคะแนนแบบประมวลผลคุณภาพทั้ง 4 ด้านโดยอัตโนมัติ คณะกรรมการมีหน้าที่ยืนยันรับรองและสรุประดับพร้อมจัดทำแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับเครือข่ายเพื่อติดตามเรียนรู้วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศและขยายผลผ่านกลไกสังการ

4

ระยะที่ 4 — ECO: Ecosystem & Excellence (ประเมินผลและสร้างที่ยั่งยืน)

ช่วงเวลา: กันยายน - ตุลาคม 2569 | ผู้รับผิดชอบ: คณะกรรมการ ก.ต.ป.น.

ประเมินผล
ภาพรวม

ผล SAR
ระดับดีเลิศขึ้นไป

มอบรางวัล
IQA Award

รายงานผลการดำเนินงาน
ประจำปี

เผยแพร่ /
ประชาสัมพันธ์

ประเมินผลระดับรองผลสัมฤทธิ์ในภาพรวม โดยถือว่าสัดส่วนสถานศึกษาที่มีผล SAR ระดับดีเลิศขึ้นไปไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 คือผลสำเร็จของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. มอบรางวัล IQA Award หน่วยสถานศึกษาที่มีระบบประกันคุณภาพภายในโดดเด่นและสรุปจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเสนอหน่วยงานต้นสังกัด

ตารางสรุปภาพรวมทั้งปี

เดือน	ระยะ	กิจกรรมเด่นของเดือน
ต.ค. - ธ.ค. 2568	ระยะที่ 1	วิเคราะห์ฐานข้อมูล SAR จัดกลุ่มสถานศึกษา
ม.ค. - เม.ย. 2569	ระยะที่ 1	ประชุมชี้แจงคู่มือ IQA เตรียมระบบ e-IQA
พ.ค. - ก.ค. 2569	ระยะที่ 1	จัดทำเครื่องมือ PLC คลัสเตอร์ วางตารางลงพื้นที่ครบ 14 กลุ่ม
ส.ค. 2569	ระยะที่ 2	ลงพื้นที่นิเทศแบบ PLC คลัสเตอร์ครบ 14 กลุ่มเครือข่าย
ก.ย. 2569 (ต้นเดือน)	ระยะที่ 3	รายงานผ่าน E-PRS ระบบประมวลผลอัตโนมัติ เหวีถอบทเรียน
ก.ย. - ต.ค. 2569	ระยะที่ 4	ประเมินรับรองผลสัมฤทธิ์ มอบรางวัล IQA Award สรุปรายงานประจำปี

ปฏิทินฉบับนี้ทำให้ระยะที่ 2 และระยะที่ 3 กระชับติดกันมากขึ้น ผู้ขับเคลื่อนงาน ก.ต.ป.น.ทุกระดับจึงต้องให้ความสำคัญกับความพร้อมของเครื่องมือและตารางนัดหมายตั้งแต่ระยะที่ 1 เป็นพิเศษ เพราะไม่มีช่วงเวลาผ่อนระยะระหว่างลงพื้นที่กับการรายงานผล

3.4

การติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และนิเทศการศึกษาในแต่ละระดับ

การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอนต่อเนื่องกัน ครอบคลุมตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาลงไปจนถึงระดับสถานศึกษา โดยยึดขอบเขตภารกิจหลัก 4 ด้านตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป

1) ขั้นตอนการดำเนินงานรวมทั้ง 4 ขั้นตอน

1

ขั้นที่ 1

การกำหนดแนวทาง

คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. นำยุทธศาสตร์ชาตินโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ จุดเน้นของ สพฐ. และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาสังเคราะห์เป็นจุดเน้นการจัดการศึกษา 7 ประการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2

ขั้นที่ 2

การออกแบบเครื่องมือ

กำหนดแนวทางการนิเทศและจัดทำเครื่องมือติดตามที่ครอบคลุมภารกิจหลัก 4 ด้านอย่างเป็นรูปธรรม เช่น แบบนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แบบติดตามความโปร่งใสการเบิกจ่าย แบบประเมินสมรรถนะเทคโนโลยีดิจิทัลของครู และแบบกำกับติดตามความปลอดภัยในสถานศึกษา

3

ขั้นที่ 3

การขับเคลื่อนผ่านเครือข่ายระดับพื้นที่

กระจายอำนาจการติดตามให้คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มโรงเรียนทั้ง 14 กลุ่มลงพื้นที่ นิเทศแบบกัลยาณมิตร พร้อมนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้จัดเก็บและรายงานผลแบบเรียลไทม์

4

ขั้นที่ 4

การสะท้อนผลเพื่อการพัฒนา

นำรายงานผลการติดตามมาใช้เป็นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ทบทวนและปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกำหนดเป้าหมายในแผนปฏิบัติการปีถัดไป

4 ขั้นตอนนี้เชื่อมโยงกันเป็นกระบวนการเดียว ตั้งแต่การกำหนดทิศทาง ออกแบบเครื่องมือ ขับเคลื่อนในพื้นที่ และสะท้อนผลกลับเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2) การดำเนินงานจำแนกตามระดับ

• การดำเนินงานจำแนกตามระดับ •

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. ทำหน้าที่กำหนดทิศทาง เห็นชอบแผนและเครื่องมือ กำกับการดำเนินงานในภาพรวม และเป็นผู้ตัดสินผลการประเมินระดับเขตพื้นที่ ใช้ระบบ E-PRS และ SASR Online เป็นฐานข้อมูลกลางในการเรียกดูความก้าวหน้า ของทุกสถานศึกษาแบบเรียลไทม์ ลดการขอข้อมูลซ้ำจากสถานศึกษา และมีกลุ่มนโยบาย และแผนทำหน้าที่สังเคราะห์ผลการดำเนินงานภาพรวมเสนอที่ประชุมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ในช่วงต้นปีและกลางปีงบประมาณ

ระดับกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน

คณะกรรมการ (อ.ก.ต.ป.น.) ทั้ง 14 กลุ่ม ร่วมกับศึกษานิเทศก์ประจำกลุ่ม เป็นผู้ลงมือปฏิบัติหลักในพื้นที่ ผ่านเวที PLC คลัสเตอร์ตามที่กล่าวไว้ในหัวข้อ 3.2 บทบาทสำคัญคือการถอดบทเรียนวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศที่พบระหว่างการศึกษา และกระจายความรู้นั้นข้ามกลุ่มเครือข่าย ไม่ให้ความรู้กระจุกอยู่ที่โรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง พร้อมทั้งใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) เป็นเครื่องมือ อดช่องโหว่ของคุณภาพงานร่วมกับผู้บริหารและครูผู้สอน

ระดับสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะทำงานภายในโรงเรียนรับผิดชอบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศภายในสถานศึกษาของตนเอง จัดเก็บและรายงานข้อมูล ผ่านระบบดิจิทัลตามรอบที่กำหนด และนำผลการประเมินตนเอง (SAR) เข้าสู่ระบบ e-IQA เพื่อให้ระบบ ก.ต.ป.น. ออนไลน์ประมวลผลอัตโนมัติตามที่อธิบายไว้ในหัวข้อ 3.2 และ 3.3

การดำเนินงานทั้ง 3 ระดับเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ

3) กรอบผลลัพธ์ที่คาดหวังจากการดำเนินงานครอบคลุมภารกิจ 4 ด้าน

การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาตามขั้นตอนและระดับข้างต้น มุ่งให้เกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์ในการกิจทั้ง 4 ด้าน โดยแต่ละด้านมีลักษณะร่องรอยที่คาดหวัง แตกต่างกันตามธรรมชาติของงาน ดังนี้

ภารกิจ	ลักษณะผลลัพธ์ที่คาดหวัง
 1. ด้านวิชาการ	คุณภาพผู้เรียนที่สะท้อนผ่านผลการทดสอบและประเมินระดับชาติ (RT, NT, O-NET) และการเกิดวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศหรืองานวิจัยในชั้นเรียน ที่นำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้จริง
 2. ด้านงบประมาณ	ความคุ้มค่าและความโปร่งใสของการเบิกจ่าย ตลอดจนความสามารถในการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายมาสนับสนุนการจัดการศึกษา
 3. ด้านบริหารงานบุคคล	การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนรู้และปฏิบัติงานของครู ควบคู่กับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานที่กำหนด
 4. ด้านบริหารทั่วไป	ความปลอดภัยของสถานศึกษาในทุกมิติ และความสำเร็จของมาตรการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เข้าถึงการศึกษาอย่างทั่วถึง

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละปีจะปรากฏในรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ของคณะกรรมการ ก.ศ.ป.น. ซึ่งจัดทำขึ้นภายหลังสิ้นสุดระยะที่ 4 ตามปฏิทินในหัวข้อ 3.3 มิใช่ตัวเลขที่กำหนดไว้ล่วงหน้าในแผนฉบับนี้ ทั้งนี้เพื่อให้รายงานผลสะท้อนสภาพจริง ของแต่ละปีงบประมาณ

4) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเชิงระบบ

ปัญหาที่พบซ้ำในหลายปีงบประมาณคือ นโยบายเร่งด่วนจากส่วนกลางที่เพิ่มเข้ามา ระหว่างปี ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนปฏิบัติการและโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณกะทันหัน ซึ่งกระทบปฏิทินนิเทศติดตามที่วางไว้ตั้งแต่ต้นปี แนวทางแก้ไขที่คณะกรรมการ เห็นสมควรคือ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมระหว่างกลุ่มนโยบายและแผนกับ คณะกรรมการ ก.ศ.ป.น. อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อทบทวนตัวชี้วัดและเป้าหมาย ให้ทันต่อนโยบายที่เปลี่ยนแปลง

การดำเนินงานทั้ง 3 ระดับที่เชื่อมโยงกันเช่นนี้ ทำให้การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาไม่ใช่ภาระซ้ำซ้อนของสถานศึกษา แต่เป็นระบบเดียวที่ทำงานประสานกัน ตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงห้องเรียน สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรูปแบบ STQ ผสานเมืองพาร์ ที่วางไว้ตั้งแต่ต้นของส่วนที่ 3

4) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเชิงระบบ

ปัญหาที่พบซ้ำในหลายปีงบประมาณคือ นโยบายเร่งด่วนจากส่วนกลางที่เพิ่มเข้ามาระหว่างปี ทำให้ต้องปรับแผนปฏิบัติการและโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณกะทันหัน ซึ่งกระทบปฏิทินนิเทศติดตามที่วางไว้ตั้งแต่ต้นปี แนวทางแก้ไขที่คณะกรรมการเห็นสมควรคือ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมระหว่างกลุ่มนโยบายและแผนกับคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อทบทวนตัวชี้วัดและเป้าหมายให้ทันต่อนโยบายที่เปลี่ยนแปลง

การดำเนินงานทั้ง 3 ระดับที่เชื่อมโยงกันเช่นนี้ ทำให้การติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาไม่ใช่ภาระซ้ำซ้อนของสถานศึกษา แต่เป็นระบบเดียวที่ทำงานประสานกันตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงห้องเรียน สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรูปแบบ STQ ผสานฝังพัวที่วางไว้ตั้งแต่ต้นของส่วนที่ 3

ส่วนที่ 4

เครื่องมือและแนวทาง การประเมินผลการดำเนินงาน ของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. และคุณภาพการบริหารสถานศึกษา

ส่วนที่ 4 นี้ประกอบด้วยแนวทางการประเมิน 2 ระดับที่ทำงานคู่ขนานกัน คือ การประเมินตัวคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. เอง (หัวข้อ 4.1–4.2) และการประเมินคุณภาพการบริหารของสถานศึกษาในสังกัด (หัวข้อ 4.3) ทั้งสองระดับใช้ข้อมูลจากแหล่งเดียวกันแต่ตอบคำถามคนละข้อ ระดับแรกตอบว่า คณะกรรมการทำหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ ส่วนระดับที่สองตอบว่า สถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพการบริหารอยู่ในระดับใด ปิดท้ายด้วยหัวข้อ 4.4 ว่าด้วยการรายงานผลและการนำผลไปใช้พัฒนาต่อเนื่อง

4.1 ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินผลการบริหารจัดการของ คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. (ตามแนวทาง สพฐ.)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการบริหารจัดการของ คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. โดยยึดแนวคิดพื้นฐานคือ การตรวจสอบและประเมินผลผ่านตัวบ่งชี้ที่มีการกำหนด คำนวณคะแนนตามความสำคัญของแต่ละตัวบ่งชี้ พิจารณาจาก 2 ตัวบ่งชี้ รวม 7 ประเด็นพิจารณา โดยในภาพรวมมีค่าน้ำหนักรวม 100 คิดเป็นคะแนนเต็ม 500 คะแนน

พิจารณาจาก 2 ตัวบ่งชี้ รวม 7 ประเด็นพิจารณา โดยในภาพรวมมีค่าน้ำหนักรวม 100 คิดเป็นคะแนนเต็ม 500 คะแนน

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การดำเนินงานของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น.

กำหนดค่าน้ำหนัก 60 คิดเป็นคะแนนเต็ม 300 คะแนน ประกอบด้วย 5 ประเด็นพิจารณา ดังนี้

ประเด็นพิจารณา	ค่าน้ำหนัก	คะแนนเต็ม
1.1 การนำยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล นโยบาย กระทรวงศึกษาธิการ จุดเน้นของ สพฐ. และมาตรฐานการศึกษา มากำหนด แนวทางและเครื่องมือการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา ครอบคลุมภารกิจงาน 4 ด้าน	10	50
1.2 การสร้าง/พัฒนารูปแบบ นวัตกรรม วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา	20	100
1.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกเขตพื้นที่การศึกษา	10	50
1.4 การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการบริหารและการดำเนินการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ครอบคลุมภารกิจงาน 4 ด้าน	10	50
1.5 การรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา ครอบคลุมภารกิจงาน 4 ด้าน และนำผลไปใช้ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา	10	50
รวม	60	300

สังเกตได้ว่าประเด็น 1.2 การสร้างนวัตกรรมและวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ มีค่าน้ำหนักสูงสุดถึง 20 หรือคิดเป็นหนึ่งในสามของคะแนนเต็มตัวบ่งชี้นี้ สะท้อนว่า สพฐ. ให้ความสำคัญกับผลงานที่เป็นรูปธรรมและนำไปขยายผลได้จริง มากกว่าเพียงการทำตามขั้นตอนที่กำหนดไว้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผลสำเร็จที่เกิดจากการดำเนินงานของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น.

กำหนดค่าน้ำหนัก 40 คิดเป็นคะแนนเต็ม 200 คะแนน ประกอบด้วย 2 ประเด็นพิจารณา ดังนี้

ประเด็นพิจารณา	ค่าน้ำหนัก	คะแนนเต็ม
2.1 ผลสำเร็จ/ผลงานเชิงประจักษ์ ในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค หรือระดับประเทศ ที่ส่งผลหรือสะท้อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ 4 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ครู และนักเรียน	20	100
2.2 ผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัด	20	100
รวม	40	200

ตัวบ่งชี้ที่ 2 นี้แตกต่างจากตัวบ่งชี้ที่ 1 ตรงที่มุ่งดูผลลัพธ์ปลายทางที่จับต้องได้ ไม่ใช่เพียงกระบวนการทำงาน กล่าวคือตัวบ่งชี้ที่ 1 ตรวจสอบว่าคณะกรรมการทำงานถูกขั้นตอนหรือไม่ ส่วนตัวบ่งชี้ที่ 2 ตรวจสอบว่าการทำงานนั้นเกิดผลจริงหรือไม่ ทั้งสองตัวบ่งชี้จึงเสริมกันและกัน และต้องพิจารณาควบคู่กันเสมอ

หลักฐานประกอบการประเมิน

หลักฐานที่ใช้ประกอบการประเมินทั้งสองตัวบ่งชี้ ได้แก่ แผนปฏิบัติการ เครื่องมือติดตาม ตรวจสอบประเมินผลและนิเทศการศึกษา รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการ แผนการติดตามประเมินผลและนิเทศการศึกษาประจำปี และสรุปผลการสังเคราะห์รายงานประจำปีของสถานศึกษา (SAR)

ผู้ขับเคลื่อนงาน ก.ต.ป.น. ทุกระดับควรทำความเข้าใจว่าประเด็นพิจารณาทั้ง 7 ข้อนี้ ผูกโยงโดยตรงกับเครื่องมือและร่องรอยหลักฐานที่ใช้ในเวที PLC คลัสเตอร์และระบบ e-IQA ตามที่กล่าวไว้ในส่วนที่ 3 การจัดเก็บร่องรอยระหว่างปีอย่างสม่ำเสมอจึงเป็นการเตรียมหลักฐานสำหรับการประเมินตามตัวบ่งชี้ไปในตัว ไม่ต้องจัดทำเอกสารเพิ่มเติมในช่วงปลายปี

4.2 วิธีการคำนวณคะแนนและระดับคุณภาพ

การตัดสินผลการประเมินเดินตามลำดับสามขั้น จากคะแนนรายประเด็น ไปสู่ร้อยละรายตัวบ่งชี้ และจบที่ค่าเฉลี่ยร้อยละในภาพรวม

ขั้นที่ 1 ให้ระดับคุณภาพรายประเด็นพิจารณา

ผู้ประเมินพิจารณาร่องรอยหลักฐานของแต่ละประเด็น (7 ประเด็นตามหัวข้อ 4.1) แล้วให้ระดับคุณภาพเป็นระดับ 1 ถึง 5 ตามคำอธิบายที่กำหนดไว้ในแบบประเมิน ระดับ 5 คือมีร่องรอยครบถ้วนและเป็นแบบอย่างได้ ไหลลงมาจนถึงระดับ 1 คือเพิ่งเริ่มดำเนินการ

ขั้นที่ 2 คำนวณคะแนนรายประเด็น

นำค่าน้ำหนักของประเด็นนั้นคูณกับระดับคุณภาพที่ได้ ตามสูตร คะแนนของประเด็น = ค่าน้ำหนัก $\times$ ระดับคุณภาพ

ขั้นที่ 3 คำนวณร้อยละค่าคะแนนรายตัวบ่งชี้

นำผลรวมคะแนนของทุกประเด็นในตัวบ่งชี้้นคูณ 100 แล้วหารด้วยคะแนนเต็มของตัวบ่งชี้ ตามสูตร ร้อยละค่าคะแนนตัวบ่งชี้ = (ผลรวมคะแนนรายประเด็น $\times$ 100) $\div$ คะแนนเต็มของตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีคะแนนเต็ม 300 ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีคะแนนเต็ม 200 ตามที่กำหนดไว้ในหัวข้อ 4.1

ขั้นที่ 4 คำนวณค่าเฉลี่ยร้อยละในภาพรวม

นำร้อยละของทั้งสองตัวบ่งชี้มารวมกันแล้วหารด้วย 2 ตามสูตร ค่าเฉลี่ยร้อยละในภาพรวม = (ร้อยละตัวบ่งชี้ที่ 1 + ร้อยละตัวบ่งชี้ที่ 2) $\div$ 2

ตัวอย่างการคำนวณตัวบ่งชี้ที่ 1

ประเด็นพิจารณา	น้ำหนัก	ระดับคุณภาพ	คะแนน
1.1 นำยุทธศาสตร์/นโยบายมากำหนดแนวทาง	10	5	50
1.2 นวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ	20	4	80
1.3 เครือข่ายความร่วมมือ	10	5	50
1.4 การศึกษาวิเคราะห์วิจัย	10	2	20
1.5 การรายงานผลและนำไปใช้	10	5	50
รวม	60		250

ร้อยละค่าคะแนนตัวบ่งชี้ที่ 1 = $(250 \times 100) \div 300 = 83.33$

4.3 เครื่องมือประเมินคุณภาพการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน

เครื่องมือชุดนี้ต่างจากตัวบ่งชี้ในหัวข้อ 4.1–4.2 ตรงจุดสำคัญข้อหนึ่ง คือไม่ได้ใช้ตัดสินการทำงานของคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. แต่ใช้ประเมินคุณภาพการบริหารของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ตามภารกิจหลัก 4 ด้านที่เชื่อมโยงกับจุดเน้นการจัดการศึกษา 7 ประการ ซึ่งวางกรอบไว้แล้วในหัวข้อ 2.5 ในร่างฯ เรียกเครื่องมือนี้ว่า “เครื่องมือที่ 2” คู่กับ “แบบบันทึกเวที PLC คลัสเตอร์” ที่เป็นเครื่องมือที่ 1

ช่วงเวลาที่ใช้งาน

เครื่องมือนี้เริ่มใช้ในระยะที่ 3 ของปฏิทินการดำเนินงาน คือช่วงต้นเดือนกันยายน 2569 ตามที่ปรับไว้ในหัวข้อ 3.3 โดยจะทำงานได้ก็ต่อเมื่อสถานศึกษารายงานจุดเน้นในระบบ E-PRS ครบถ้วนแล้วเท่านั้น จึงเป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นหลังการลงพื้นที่ในเทศในเดือนสิงหาคมเสมอ ไม่ใช่ก่อนหน้า

วิธีการทำงาน

ระบบ ก.ต.ป.น. ออนไลน์ดึงคะแนนรายจุดเน้นจากข้อมูลที่สถานศึกษารายงานไว้ใน E-PRS มาประมวลผลและแสดงคุณภาพทั้ง 4 ด้านโดยอัตโนมัติ คณะกรรมการไม่ต้องกรอกคะแนนซ้ำอีกครั้ง อาศัยตารางเชื่อมโยงเดียวกับที่ใช้ในหัวข้อ 2.5 ดังนี้

มิติการบริหาร	จุดเน้นที่ระบบนำมาประมวล
ด้านวิชาการ	จุดเน้นที่ 1 (มิติหลักสูตร), 3, 4, 5
ด้านบริหารงานบุคคล	จุดเน้นที่ 6
ด้านงบประมาณ	จุดเน้นที่ 7 (มิติความโปร่งใส)
ด้านบริหารงานทั่วไป	จุดเน้นที่ 1 (มิติกิจกรรม), 2, จุดเน้นที่ 7 (มิติเทคโนโลยี/AI และประกันคุณภาพ)

ผลคุณภาพแต่ละด้านแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ระดับ 5 ดีเยี่ยม ระดับ 4 ดีเลิศ ระดับ 3 ดี ระดับ 2 ปานกลาง และระดับ 1 กำลังพัฒนา

มาตรานี้ใช้ถ้อยคำต่างจากเกณฑ์ในหัวข้อ 4.2 ที่ใช้ “ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง” สำหรับตัวคณะกรรมการ แบบรายงานจึงต้องระบุให้ชัดเจนเสมอว่ากำลังพูดถึงคุณภาพสถานศึกษาหรือคุณภาพการบริหารจัดการของคณะกรรมการ เพราะสองมาตรานี้ แม้จะดูคล้ายกันแต่ไม่ใช่สิ่งเดียวกัน

4.4 การรายงานผลและการนำผลไปใช้พัฒนาต่อเนื่อง

ผลจากการประเมินตามตัวบ่งชี้ในหัวข้อ 4.1–4.2 และผลจากเครื่องมือประเมินคุณภาพสถานศึกษาในหัวข้อ 4.3 ไม่ได้จบลงเพียงแค่ตัวเลขหรือระดับคุณภาพ แต่ต้องผ่านกระบวนการรายงานที่มีลำดับขั้นชัดเจน ก่อนจะถูกนำไปใช้ปรับปรุงพัฒนาในปัดต่อไป โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นที่ 1 การตรวจสอบและรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลจากทุกแหล่งถูกนำมารวมกันในขั้นตอนนี้ ทั้งผลจากเวที PLC คลัสเตอร์ในระยะที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพ 4 ด้านจากระบบ E-PRS ในระยะที่ 3 และร่องรอยหลักฐานตามประเด็นพิจารณาทั้ง 7 ข้อในหัวข้อ 4.1 คณะทำงานตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลก่อนส่งต่อไปถึงเคราะห์

ขั้นที่ 2 การสังเคราะห์และจัดทำรายงานตามภารกิจ 4 ด้าน

นำข้อมูลที่ผ่านมาการตรวจสอบในขั้นที่ 1 มาสังเคราะห์แยกตามภารกิจหลัก 4 ด้าน โดยกลุ่มงานที่รับผิดชอบแต่ละด้านพิจารณาเลือกแหล่งข้อมูลและวิธีสังเคราะห์ให้เหมาะสมกับลักษณะงานของตน ไม่มีรูปแบบตายตัวเดียวกันทุกด้าน แต่ทุกด้านต้องสรุปให้เห็นจุดแข็ง ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา พร้อมอ้างอิงร่องรอยหลักฐานประกอบเสมอ

ด้านวิชาการ

อาศัยข้อมูลจากกรณีศึกษาการจัดการเรียนรู้ในเวที PLC คลัสเตอร์เป็นหลัก ประกอบกับผลการทดสอบและประเมินระดับชาติที่เกี่ยวข้อง เช่น RT NT หรือ O-NET แล้วแต่ช่วงชั้นที่พิจารณา กลุ่มนิเทศฯ นำข้อมูลทั้งสองส่วนมาอ่านร่วมกันเพื่อดูว่าสิ่งที่ครูทำในห้องเรียนกับผลลัพธ์ที่ผู้เรียนได้ไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ แล้วจึงสรุปเป็นข้อเสนอแนะเชิงวิชาการที่จับต้องได้

ด้านงบประมาณ

บูรณาการทำงานร่วมกับกลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ ใช้ข้อมูลการเบิกจ่ายและการบริหารพัสดุของสถานศึกษาเป็นฐาน ควบคู่กับร่องรอยความโปร่งใสที่เก็บระหว่างการนิเทศ เพื่อประมวลเป็นภาพรวมว่าจุดพื้นที่การศึกษา ใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่าและตรวจสอบได้มากน้อยเพียงใด

ด้านบริหารงานบุคคล

เก็บข้อมูลสมรรถนะครูและความต้องการพัฒนาตนเองรายบุคคล ผ่านทั้งการสังเกตหน้างานและแบบสำรวจที่สถานศึกษากรอกเอง แล้วนำมาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อมองเห็นว่าครูในเขตพื้นที่ยังขาดทักษะด้านใด และควรจัดการอบรมหรือระบบที่เลี้ยงแบบใดจึงจะตอบโจทย์จริง

ด้านบริหารทั่วไป

ใช้ข้อมูลจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเครือข่ายความปลอดภัยของสถานศึกษาเป็นหลัก ร่วมกับสถิติที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราเด็กออกกลางคัน หรือผลการประเมินสถานศึกษาปลอดภัย นำมาจัดกลุ่มสภาพปัญหาร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นภาพรวมของความปลอดภัยและโอกาสทางการศึกษาในพื้นที่

ทั้งสี่ด้านแม้จะมีแหล่งข้อมูลและวิธีทำงานต่างกัน แต่ผลลัพธ์สุดท้ายต้องอยู่ในรูปแบบเดียวกัน คือรายงานสรุปที่พร้อมนำเสนอต่อคณะกรรมการในขั้นที่ 3 ผู้ขับเคลื่อนงาน ก.ค.ป.น. แต่ละด้านจึงมีอิสระในการเลือกวิธีสังเคราะห์ที่เหมาะสมกับข้อมูลของตน ควบคู่ที่ปลายทางยังคงตอบคำถามเดียวกัน คือจุดแข็งคืออะไร ปัญหาคืออะไร และควรทำอะไรต่อ

ขั้นที่ 3 การนำเสนอและเผยแพร่

รายงานฉบับสมบูรณ์ถูกนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเผยแพร่ต่อไปยัง 3 กลุ่มเป้าหมาย

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านสองช่องทางคู่กัน คือการออกข้อมูลในระบบติดตามและประเมินผลอิเล็กทรอนิกส์ (e-MES) และจัดส่งรายงานรูปแบบฉบับสมบูรณ์ผ่านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (AMSS++)

- สถานศึกษาในสังกัดทั้ง 119 แห่ง ได้รับรายงานสรุปผลการนิเทศพร้อมข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาของโรงเรียนแต่ละแห่งต่อไป

- สาธารณชน ผ่านรายงานรูปแบบ E-Book บนเว็บไซต์หลักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสร้างความโปร่งใสและเป็นแหล่งความรู้ให้กับบุคลากรภายนอก

รอบการรายงานผ่านระบบ E-PRS

สอดคล้องกับปฏิทินในหัวข้อ 3.3 สถานศึกษารายงานผลผ่านระบบ E-PRS ปีละ 2 รอบ รอบแรกครอบคลุมช่วงตุลาคม 2568 ถึงมีนาคม 2569 ซึ่งอยู่ในระยะที่ 1 ของแผน และรอบที่สองครอบคลุมช่วงเมษายนถึงกันยายน 2569 ซึ่งครอบคลุมทั้งระยะที่ 2 ที่ลงพื้นที่เดือนสิงหาคม และระยะที่ 3 ที่ประมวลผลต้นเดือนกันยายนตามที่ปรับไว้ก่อนหน้านี้

การนำผลไปใช้พัฒนาต่อเนื่อง

คณะกรรมการนำข้อค้นพบและข้อเสนอแนะจากรายงานมาเป็นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ใช้ตัดสินใจเชิงนโยบายครอบคลุมภารกิจ 4 ด้าน ตัวอย่างเช่น ด้านวิชาการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งเพื่อกำหนดนโยบายส่งเสริมการอ่าน ด้านบริหารงานบุคคลนำข้อค้นพบจากงานวิจัยไปออกแบบหลักสูตรอบรมที่ตรงกับความต้องการหน้างานจริง และด้านบริหารทั่วไปนำผลการวิจัยระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปสร้างเครือข่ายความปลอดภัยแบบสหวิชาชีพระดับพื้นที่

ด้านวิชาการ

ด้านบริหารงานบุคคล

ด้านบริหารทั่วไป

ด้านงบประมาณ

ผลการดำเนินงานทั้งปีจะถูกสรุปเป็นรายงานประจำปีในระยะที่ 4 ตามหัวข้อ 3.3 ควบคู่กับการมอบรางวัล IQA Award ให้สถานศึกษาค้นแบบ และรายงานฉบับนี้เองที่กลายเป็นข้อมูลฐานสำหรับการวิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายของแผนปฏิบัติการ ก.ต.ป.น. ในปีงบประมาณถัดไป ปิดวงจรคุณภาพ PDCA ที่ยึดถือมาตั้งแต่ต้นของแผนฉบับนี้